20 ՕԳՈՍՏՈՍ 2002 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 146 (2591)

Ազգ

Azg
armenian daily

Արամ կաթողիկոսը մերժել է հաստատել Կանադայի անթիլիասական առաջնորդի ընտրությունը

Բեյրութում լույս տեսնող ՌԱԿ «Զարթոնք» օրաթերթից տեղեկանում ենք, որ Մեծի տանն Կիլիկիո Արամ Ա կաթողիկոսը մերժել է հաստատել վերջերս Կանադայի անթիլիասական նոր թեմի պատասխանատուների կողմից Խաժակ եպս. Հակոբյանի թեմակալ առաջնորդի ընտրության արդյունքները: Արամ կաթողիկոսը, որը դեռեւս հունիսի սկզբներին Անթիլիասում գումարված Ազգային ընդհանուր ժողովում հանդես էր եկել Հայ եկեղեցու եւ հայ ժողովրդի ներքին միասնականությունը պահպանելու համար Կանադայում անթիլիասական առաջնորդ ընտրելու քայլից ձեռնպահ մնալու կոչով առանձին նամակ է հղել վերոհիշյալ պատասխանատուներին եւ խստորեն քննադատել նրանց այդ քայլը: Այդ նամակում կաթողիկոսը ոչ միայն մերժել է վավերացնել առաջնորդի ընտրությունը, այլեւ վերահաստատել է Խաժակ եպիսկոպոսին կաթողիկոսական փոխանորդի պաշտոնում:

Հիշեցնենք, որ անցյալ հունվարի 1-ին վերոհիշյալ թեմի կազմությունը մեծ վրդովմունք էր առաջացրել ազգային-եկեղեցական շրջանակներում:

ՎԵՐԱԴԱՌՆԱԼՈՎ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻՑ

Խմբագրական ազդ

Այսօր, 15-օրյա արձակուրդային դադարից հետո, «Ազգը» վերադառնում է իր ընթերցողներին: Վերադառնում է ամենօրյա ներքին եւ արտաքին լրատվություն ապահովելու, վերլուծություններ ներկայացնելու իր առաքելության: Վերադառնում է ավելի եւս համոզված, որ հակառակ մեր մամուլում վերջերս արմատացող միտումների, այս թերթը չի դառնալու քաղաքամիջոց, այլ մնալու է լրատվամիջոց:

Այսուհանդերձ, հակառակ մեր կամքի ու ցանկության, ստիպված ենք արձանագրել ցավալի 2 նորություն թերթի հրատարակման ասպարեզում.

Առաջին՝ թերթն այլեւս չի կարող, ինչպես վերջին 6 ամիսներին էր, լույս տեսնել օրական 12 էջ ծավալով, որի հավելյալ էջերում սովորաբար զետեղվում էին ժամանցային բնույթի նյութեր: Հետեւաբար թերթը վերադառնում է իր սկզբնական 8 էջ ծավալին, առայժմ:

Երկրորդ՝ թերթը ստիպված է իր ինտերնետային տարբերակից (www.azg.am) հանել լուրերի եւ հոդվածների ռուսերեն ու անգլերեն տարբերակները, նյութական-ֆինանսական պատճառներով: Շուրջ 1,5 տարվա պատմություն ունեցող մեր ինտերնետ ծառայությունը, հակառակ իր վայելած մեծ ժողովրդականության եւ 65 երկիր ընդգրկվող ամենազգի ընթերցողական աշխարհագրության, ստիպված է կրճատվել եւ բավարարվել հայերեն (թարգմանական ծախսեր անշուշտ չկան այս պարագայում) ու թուրքերեն (թարգմանչի վարձը վճարվում է բարերարի օժանդակությամբ) տարբերակներով: Առայժմ:

«Ազգը» 2-րդ անգամ արժանանում է որակի միջազգային մրցանակի

Երկրորդ տարին անընդմեջ «Ազգ» օրաթերթն արժանանում է որակի միջազգային ոսկյա մրցանակի միեւնույն՝ Business Initiative Directions կազմակերպության կողմից, որի կենտրոնը գտնվում է Մադրիդում (Իսպանիա): Կազմակերպության նախագահ Խոսե Պրիետոյից «Ազգի» տնօրենության ստացած նամակում ասվում է, որ BID-ի միջազգային ընտրողական հանձնախումբը «Ոսկե աստղ» մրցանակը մեր թերթին շնորհել է որակի նկատմամբ նրա հանձնառու բծախնդրության համար: Նամակում տեղեկացվում է նաեւ, որ մրցանակաբաշխությունը տեղի է ունենալու սույն թվականի հոկտեմբերի 28-ին, Ժնեւում (Շվեյցարիա), միջազգային հայտնի անձնավորությունների եւ մամուլի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ:

Հիշեցնենք, որ նախորդ տարի «Ազգն» արժանացել էր նույն կազմակերպության սահմանած «Եվրոպայի կամար» մրցանակին՝ դարձյալ որակի բնագավառում: Եվ ինչպես նախորդ տարի, այս տարի նույնպես «Ազգը» չի ներկայանա եւ չի ստանա մրցանակը՝ մասնակցության համար անհրաժեշտ գումարի բացակայության պատճառով:

ԱՅԼԸՆՏՐԱՆՔԱՅԻՆ ԿԲԱԶՄԱՆԱ՞Ն

Այլընտրանքային զինծառայություն հնարավոր է միայն կրոնական համոզմունքի սկզբունքով

Եվրախորհրդի առջեւ մեր երկրի պարտավորությունների շարքում օրենսդրական այլ բարեփոխումների հետ առկա է նաեւ այլընտրանքային զինվորական ծառայություն ապահովող օրենքի ընդունումը:

Անկախության անցած տարիներին եւ մինչեւ Եվրախորհրդին Հայաստանի անդամակցության հարցի բարձրացումն էլ, մեզանում գործում էր զինվորական ծառայության սահմանամերձ բնակավայրերում իբրեւ գյուղական ուսուցիչներ աշխատելու տարբերակը՝ ավանդական ծառայությունից ավելի երկար ժամկետներով: Պահպանվե՞լ է այդ կարգն այսօր, համարվո՞ւմ է դա այլընտրանքային ծառայություն: ՀՀ պաշտպանության նախարարության լրատվական ծառայության ղեկավար, գնդապետ Սեյրան Շահսուվարյանն «Ազգի» հարցերին ի պատասխան նշեց, թե նման փորձ իսկապես կիրառվել է սահմանամերձ շրջաններում ուսուցիչների մեծ կարիքի պարտադրանքով՝ հատկապես ղարաբաղյան պատերազմի տարիներին, բայց հետագայում չի ստացել օրենսդրական համապատասխան կարգավորում ու այլեւս չի գործում: Եվ այլընտրանքային զինծառայությունը, Ս. Շահսուվարյանի հավաստմամբ, պետք է հիմնվի միմիայն քաղաքացու կրոնական համոզմունքի վրա, երբ վերջինս բացառում է զենքի հետ որեւէ առնչություն: Ավանդական զինծառայությունն այլընտրանքայինով փոխարինելու միայն այս սկզբունքն էլ ամրագրված է քննարկվող օրենքի՝ այսօր հրապարակում եղած թե ՀՀ ԱԺ պաշտպանության, ազգային անվտանգության եւ ներքին գործերի մշտական հանձնաժողովի, թե ՀՀ կառավարության նախագծերում:

Մեր հարցին, թե ինչո՞ւ են անընդունելի համարվում այլընտրանքային զինծառայություն նախատեսող աշխարհում հայտնի մյուս դեպքերը եւս, պրն Շահսուվարյանը պատասխանեց, թե որքան մեծացվի այլընտրանքային ծառայության տարբերակների շրջանակը, բանակն այնքան ավելի կվերածվի սակարկությունների աղբյուրի: Ու այնուամենայնիվ, նման օրենքի անհրաժեշտությունը մեր պաշտպանության նախարարությունը կասկածի տակ չի առնում՝ անկախ Եվրոպայի առջեւ պարտավորությունների կատարման անխուսափելիությունից:

«Մենք օրենքը նախաձեռնողներից մեկն ենք, ունենք մեր նախագիծը: Իսկապես շահագրգռված ենք նման օրենքի ընդունմամբ, քանզի խնդիրը ոչ թե զուտ բանակի շրջանակներում է, այլ համազգային է ու վերաբերում է մարդու իրավունքների պաշտպանությանը»:

ԼՈՒՍԻՆԵ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Ռուսաստանի սահմանապահները Հյուսիսային Օսիայում թալանեցին «Ազգի» թղթակցին

Թերեքի վերին հոսանքներում թալանն ավարտին հասցրեցին Վրաստանի սահմանապահները

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Վլադիկավկազ-Թբիլիսի-Երեւան

Այս ցմփոր ուղևորությանս իմ անձնագրի մեջ ինչ-որ կնիք է փնտրում: Հայկական անձնագրերում նման կնիք չի դրվում, ենթադրում եմ՝ նման կնիք չկա երկրագնդի վրա:

Հասել ենք ռուս-վրացական սահմանի Վերին Լարս անցակետի ռուսական հատվածը, կանգնած ենք վրացական հողին: Երեքով ենք ես, չարենցավանցի Վիկտորը, որը վերադառնում է Մոզդոկից, եւ Թբիլիսիում բնակվող մի բարետես ռուս տիկին, որին դիմում էի «ժենշինա» ձեւով: Մեքենայի վարորդի անունը Նուգզար է Կազբեկի լեռնային գյուղերից, խոսում է ջարդուփշուր ռուսերենով:

– Ահա ձեզ նման են բոլոր հայերը, օրենք չգիտեն, օրենք չեն հարգում,- սպառնաց վրացին, որը, չեմ կարող ասել՝ «օրինապաշտ» Վրաստանի ո՞ր զերատեսչությունն է ներկայացնում: **– Ահա այսպես՝ ձեզ նման,** բոլոր հայերն անձնագրերի մեջ կնիք չեն դնում:

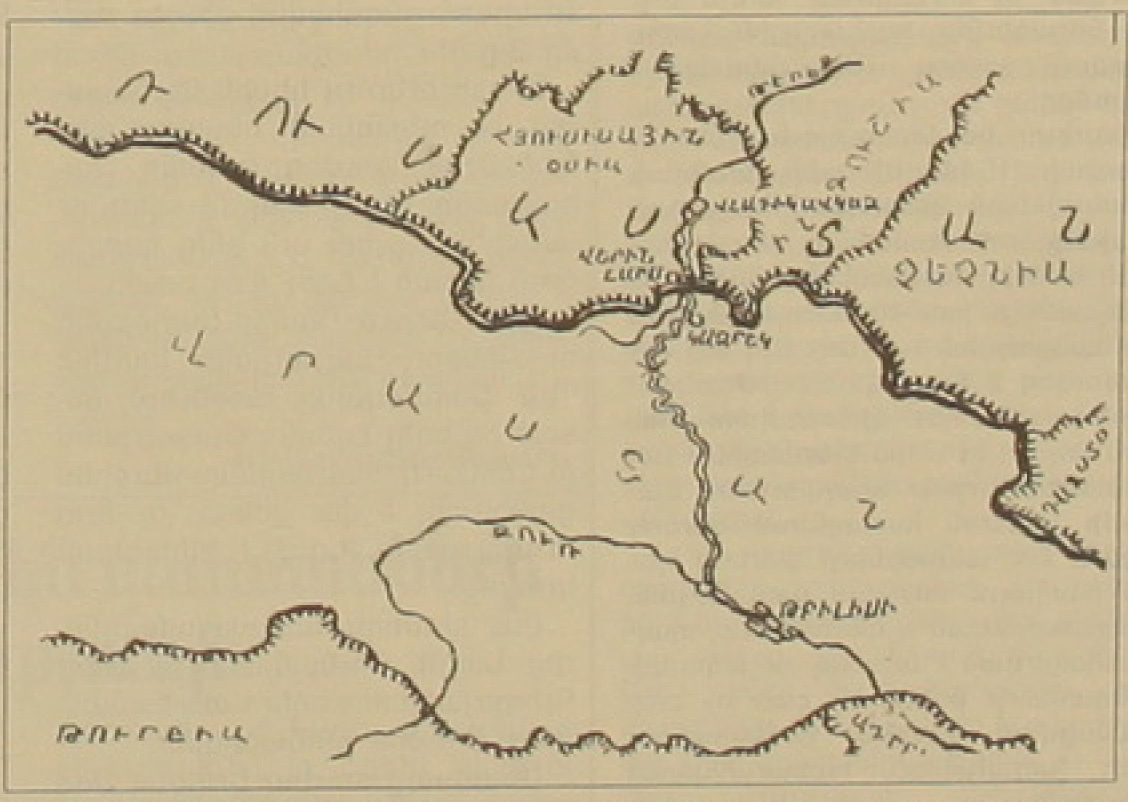

Տես ► էջ 4

Վարդան Օսկանյանը կայցելի Կուբա եւ Մեքսիկա

Օգոստոսի 20-22-ը ՀՀ ԱԳՆ պատվիրակությունը՝ ՀՀ ԱԳ նախարար Վարդան Օսկանյանի գլխավորությամբ պաշտոնական այց կկատարի Կուբայի Հանրապետություն: Կուբայում պրն Օսկանյանը կհանդիպի Կուբայի ժողովրդական իշխանության Ազգային ժողովի նախագահ Ռիկարդո Ալարկոն դե Կեսադայի, առեւտրի նախարար Ռաուլ դե լա Նուեսի, առողջապահության նախարար Դամոդաո Պենյայի հետ: Նախարար Օսկանյանը պաշտոնական հանդիպումներ կունենա նաեւ Կուբայի ԱԳ նախարարությունում:

Օգոստոսի 22-23-ը ՀՀ ԱԳՆ պատվիրակությունը պաշտոնական այցով կգտնվի Մեքսիկայում: Նախարար Օսկանյանը կհանդիպի Մեքսիկայի Պատգամավորների պալատի նախագահի, Սենատի նախագահի, Մեքսիկայի արտգործնախարար Խորխե Կաստանյեդայի հետ: Մեքսիկայի եւ Հայաստանի արտգործնախարարները կստորագրեն երկու երկրների կառավարությունների միջեւ համաձայնագրեր՝ «Դիվանագիտական եւ պաշտոնական անձնագրերի համար վիզաների ռեժիմի վերացման» եւ «Կրթության ու մշակութային համագործակցության մասին»: Մեքսիկա այցի շրջանակներում նախատեսվում է ՀՀ ԱԳ նախարարի ելույթը Մեքսիկայի «Matias Romero» ինստիտուտում:

ՂԱՐԱԲԱՂՅԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Բրենդա Շեֆեր. Բանակցելու ճիշտ ժամանակն է

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հարվարդի համալսարանի կասպյան տարածաշրջանի ուսումնասիրությունների ծրագրի տնօրեն Բրենդա Շեֆերը, անդրադառնալով Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների օրերս կայացած հանդիպմանը, «Ամերիկայի ձայնին» ասել է, թե ամենակարեւորն այն է, որ այդ հանդիպումը տեղի չունեցավ Մինսկի խմբի շրջանակներում: «Սա չափազանց կարեւոր զարգացում է, որովհետեւ կողմերն ուղղակիորեն են ստանձնում խնդրի լուծման պատասխանատվությունը, եւ ոչ թե սպասում, որ այն նախաձեռնվի միջազգային կազմակերպությունների կողմից» նշել է նա:

Բրենդա Շեֆերը, որը «Ուոլ սթրիթ ջորնըլ» թերթում հրապարակել է Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության վերաբերյալ մի հոդված, կարծիք է հայտնել, թե ԼՂ հիմնախնդրի լուծման շուրջ բանակցություններին անմիջականորեն պետք է մասնակցի նաեւ Ստեփանակերտը: «Ըստ իս, Ստեփանակերտի ընդգրկումը բանակցություններում կնպաստի Ղարաբաղի եւ Բաքվի միջեւ վստահության խթանմանը: Միաժամանակ, բանակցություններին պետք է մասնակցեն նաեւ Շուշիի ադրբեջանցիները: Եթե նրանք տանուլ են տվել ճակատամարտը, դա չի նշանակում, թե զրկված են ներկայացուցչության օրինական իրավունքից: Ի տարբերություն շատերի, ես կարծում եմ, որ հակամարտության մեջ ներգրավված բոլոր չորս կողմերը պետք է մասնակցեն բանակցություններին: Արդյունքն, իհարկե չի գոհացնի կողմերից ոչ մեկին: Ինչպիսի լուծում էլ տրվի հակամարտությանը, խաղաղությունը կլինի ցավագին: Եթե կողմերը դա գիտակցեն, ապա հնարավոր կլինի փոխզիջողությամբ խնդիրը կարգավորել» ասել է Շեֆերը:

Նրա խոսքերով, ներկայումս Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման համար առկա են բոլոր նպաստավոր նախադրյալները. հրադադար է հաստատված, հայերի եւ ադրբեջանցիների միջեւ բռնարարքները հանդարտվել են, տիրում է հարաբերական անդորր: Բացի այդ, ԱՄՆ-ի եւ Ռուսաստանի փոխհարաբերությունները բարելավվել են: «Այնպես, որ խաղաղության շուրջ բանակցելու ճիշտ ժամանակն է», նշել է դոկտոր Շեֆերը:

Վանաձորում պայթյունից երեխաներ են զոհվել

ՎԱՆԱՁՈՐ, 17 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Օգոստոսի 16-ին ժամը 18-ի սահմաններում անհայտ առարկայի պայթյունի զոհ են դարձել երկու անչափահաս վանաձորցիներ՝ Արկադի Եղշատյանը եւ Վահան Գեւորգյանը, իսկ Մանիկ Խաչատրյանը ստացել է մարմնական վնասվածքներ եւ տեղափոխվել հիվանդանոց: Լոռու մարզային դատախազության քննիչ Մովսես Մովսիսյանի խոսքերով, առայժմ պարզ չէ Տիգրան Մեծի փողոցի թիվ 63 շենքի բակում գտնվող ժամանակավոր կացարանի պատմոտ ժամանակ հայտնաբերված պայթուցիկի բնույթը, դեպքի մանրամասները ճշտվում են: Լոռու մարզի դատախազությունում հարուցվել է քրեական գործ 232 հոդվածի առաջին մասով (ապօրինի զենք-զինամթերք պահել, կրել), ընթանում է նախաքննություն:

Ընթացիկ

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Վարկանիշի բարձրացումը հաստատուն է

ՀՌԱԿ նորագիրներ եւ նոր ակումբներ

Վերջին երկու շաբաթներին Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության աշխատանքը թեկուզ մեկ օրով չդադարեց: Կուսակցության վարչության ղեկավարները, վարչության անդամները բազմաթիվ հանդիպումներ ունեցան երկրի տարբեր մարզերում ու մայրաքաղաքում, կուսակցությունը համալրվեց նորագիրներով, բացվեցին նոր ակումբներ:

Նշանակությամբ եւ նորագիրների քանակով ամենակարեւոր միջոցառումը տեղի ունեցավ օգոստոսի 7-ին

Թեքեյան մշակութային կենտրոնում: Այդ օրը ՀՌԱԿ-ը համալրվեց 105 նորագիրներով, ծեւավորվեց եւս 3 նոր ակումբ՝ «Չարբախը» (ատենապետ ընտրվեց Կոլյա Ղուկասյանը), «Արգիշտին» (ատենապետ՝ Արմեն Կարապետյան) եւ ՀՌԱԿ երկրորդ ակումբը Չարենցավան քաղաքում (ատենապետ՝ Վլադիսլավ Աղանյան): Այս հավաքի ժամանակ կուսակցական տոմսեր հանձնվեցին ՀՌԱԿ 80 նոր անդամների:

– Կուսակցության համար այժմ շատ պատասխանատու շրջան է,- ասաց ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը: - Առանձին համայնքներում տեղի ունեցած ընտրությունների ժամանակ պարզորոշ դարձավ, որ ավելի ու ավելի շատ մարդիկ են վստահում Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությանը: Եվ սա պատահական չէ: Տնտեսական դժվար պայմաններում գտնվող մեր քաղաքացիները գիտակցում են, որ այժմ դատարկ խոստումներ տվող, պոպուլիզմով զբաղվող շատ կուսակցություններ եւ հասարակական կազմակերպություններ ոչինչ անել չեն կարող: Այսօրվա տնտեսական դաշտում պետք է իրական ու շոշափելի դառնա տնտեսական ազատ գործունեությունը, որի գաղափարակիրն ու իրագործողը հենց մեր կուսակցությունն է:

Տեղական, նախագահական եւ Ազգային ժողովի մոտալուտ ընտրությունները կարեւորվում են, որովհետեւ ամեն դեպքում ռամկավար-ազատական գաղափարախոսությունը հաղթանակելու է մեր երկրում, այնպես, ինչպես զարգացման ճանապարհը բռնած շատ ու շատ երկրներում: Հոկտեմբերի երկրորդ կեսին Երեւանում գումարվելու է ՀՌԱԿ պատգամավորական 11-րդ ժողովը, որին, ընտրվելիք պատգամավորներից բացի, մասնակցելու ցանկություն են հայտնել 100-ից ավելի հյուրեր արտասահմանյան տարբեր երկրներից: Դա եւս մեկ վկայություն է ՀՌԱԿ-ի հեղինակության բարձրացման:

Երեք օր հետո, օգոստոսի 10-ին կուսակցական ժողովներ կայացան Սյունիքի մարզում: Կապան քաղաքում ծեւավորվեց ՀՌԱԿ «Բալաբեկ» ակումբը (ատենապետ՝ Վաչե Աբալյան), Տեղ եւ Դավիթ Բեկ գյուղերում՝ նույնանուն ակումբները: 27 նորագիրներ համալրեցին Սյունիքի մարզում գործող ՀՌԱԿ տարածաշրջանային կազմակերպությունը:

Արարատի մարզային կազմակերպությունը համալրվեց 10 նորագիրներով, ծեւավորվեց «Սիսավան» ակումբը (ատենապետ՝ Արշավիր Հարությունյան):

Վանաձոր քաղաքում ՀՌԱԿ-ն արդեն ուներ բազմաթիվ ակումբներ: Հեղինակություն վայելող կուսակցությունն այստեղ բացեց եւս մեկ նոր ակումբ՝ «Արփի» (ատենապետ՝ Նաիրա Թումանյան), որի անդամները դարձան 18 նորագիրներ: Նույն օրը 22 նորագիրներ համալրեցին Լոռու մարզում գործող «Ստեփանավան» ակումբը:

Կարեւոր նշանակություն ուներ օգոստոսի 15-ին Երեւանի Թեքեյան մշակութային կենտրոնում կայացած հավաքը, որի ժամանակ կուսակցական տոմսեր հանձնվեցին ՀՌԱԿ 30 անդամների, իսկ 40 մարդ համալրեց կուսակցության շարքերը: Այդ օրը ծեւավորվեց 2 նոր ակումբ՝ «Մշակույթը» (ատենապետ՝ կինոռեժիսոր Ռուբեն Քոչար) եւ «Հին Երեւանցին» (ատենապետ՝ Արթուր Խաչատրյան): Քաղաքի Կենտրոն համայնքում գործող այս 2 նոր ակումբները կարեւոր դեր են խաղալու մոտակա քաղաքական, հասարակական կյանքում: Դա պայմանավորված է նրանով, որ ակումբի անդամների թվում են շատ ու շատ ճանաչված մարդիկ, արվեստագետներ, քաղաքական, հասարակական գործիչներ:

Կիրակի՝ օգոստոսի 18-ին Տավուշի մարզի Կողբ գյուղում բացվեց այս համայնքում գործող երկրորդ ակումբը՝ «Նորավան» (ատենապետ՝ Նորիկ Եղիկյան), որին անդամագրվեցին 20 նորագիրներ:

Վերջին երկու շաբաթում Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության ղեկավարությունը, վարչության անդամները կրկին ու կրկին համոզվեցին, որ մեր երկրում կուսակցությունը բազմաթիվ համակիրներ ունի: Եվ օրըստօրե նրանց թիվն ավելանում է:

Մ. Մ.

Արտակարգ իրավիճակի 144 դեպք առաջին կիսամյակում

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: 2002թ. առաջին կիսամյակում հանրապետության տարածքում գրանցվել է արտակարգ իրավիճակի 144 դեպք, որի հետեւանքով պատճառված վնասի գումարը կազմել է ավելի քան 2 մլրդ 580 մլն դրամ: Աղետների հետեւանքով տուժել է 142 մարդ, որից 39-ը զոհվել է, 103-ը՝ վիրավորվել:

Ըստ ՀՀ կառավարությանն առընթեր արտակարգ իրավիճակների վարչության, արտակարգ իրավիճակների դեպքերի 52,8 տոկոսը բաժին է ընկել տարերային աղետներին, որոնց հետեւանքով զոհվել է 24, վիրավորվել 4 մարդ:

2002թ. վեց ամիսների ընթացքում պատրաստվել, վերապատրաստվել եւ ուսուցանվել են արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության համակարգի 696 ղեկավար եւ մասնագետ:

«ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 27»

Տուժողները չեն ներկայանում

Հարկադիր ընդմիջում մինչեւ սեպտեմբերի 9-ը

Ինչպես որ ուտոպիա մնաց հավերժական շարժիչի գաղափարը, այնպես էլ վերջավոր լինելուց դեռեւս շատ հեռու է «Հոկտեմբերի 27»-ի դատավարությունը:

Դատավարության ներկա փուլում գործընթացը «հավերժացնող»-ները դատարան չներկայացող տուժողներն են, որոնք, թերեւս, վայելում են իրենց վաստակած կամ անվաստակ հանգիստը: Իսկ միեւնույն ժամանակ դատարանը հարկադրված «բավարարվում է» ՀՀ վճռաբեկ դատարանի շենք մուտք գործող հասուկենտ տուժողներով:

Մինչ տուժած կառավարող էլիտայից որեւէ մեկը կներկայանար, հայտարարությամբ հանդես եկավ Կարեն Դեմիրճյանի իրավահաջորդի շահերի պաշտպան Աշոտ Սարգսյանը:

Մի քանի օր առաջ ամբաստանյալ Նաիրի Հունանյանը հայտարարել էր, թե նախաքննության ժամանակ ինչ-որ մարդիկ իրեն տեղեկացրել են «դրսում» իր հասցեին արվող «մեղադրանքի» մասին, թե ինչու չի սպանել բոլորին:

Աշոտ Սարգսյանը հայտնեց, որ այս կապակցությամբ ինքը դիմել է դատախազություն՝ ճշտելու, թե Նաիրի Հունանյանի խցիկի «հարեւան» բանտարկյալներն արդյոք ունե՞ն նման տեղեկություն, եթե ունեն, որտեղից եւ, հետո էլ, ինչպես են ինֆորմացիա փոխանցել Նաիրի Հունանյանին:

Իր հարցերի պատասխանին Աշոտ Սարգսյանը սպասում է: Հետո նիստն ընդմիջվեց մինչեւ ժամը 3-ը:

Նիստի երկրորդ կեսին ներկայացել էր պետական եկամուտների նախարար, տուժող Երվանդ Զախարյանը: Նա ցուցմունք տվեց, որ ահաբեկչության օրն ինքը դահլիճում նստած է եղել 4-րդ շարքի առաջին տեղում, Դավիթ Զադոյանի եւ Վիկտոր Դալլաքյանի կողքին: Պրն Զախարյանի առջեւում նստած են եղել Էդմոնդ Ծատուրյանն ու Լեոնարդ Պետրոսյանը: Վերջինս ցանկացել է վեր կենալ, եւ նրա ուղղությամբ եղել է մեկական կրակոց:

Ըստ տուժողի, ամբաստանյալներից Նաիրի Հունանյանի եւ Էդիկ Գրիգորյանի մոտ եղել է ատրճանակ, մյուս 3-ի մոտ՝ ինքնաձիգներ:

Մնացյալը տուժող Երվանդ Զախարյանը շարադրեց ընդհանուր առմամբ՝ մինչեւ ահաբեկիչներին մեկուսարան տանելը: Այնուհետեւ պրն Զախարյանը պնդեց իր նախաքննական ցուցմունքը, հավելելով, որ 3 տարի հետո հիշելը դժվար է:

Սրանով ցուցմունքն ավարտվեց: Մեղադրող կողմի հարցերին պատասխանելիս պարզվեց, որ տուժողն արդեն որոշ բաներ չի հիշում կամ չի նկատել:

Երբ հարցեր տալու իրավունքը Նաիրի Հունանյանինն էր, վերջինս ցուցադրաբար վեր տնկեց ձեռքերը՝ ի ցույց դնելով ձեռնաշղթաները: Ապա հարցեր չտալու հանգամանքը պատճառաբանեց նրանով, որ շղթայված ձեռքերը հնարավորություն չեն տվել նշումներ անել, այսինքն հարցեր պատրաստել: Ավագ Հունանյանն ավելացրեց, որ այս դեպքն արդեն երկրորդն է:

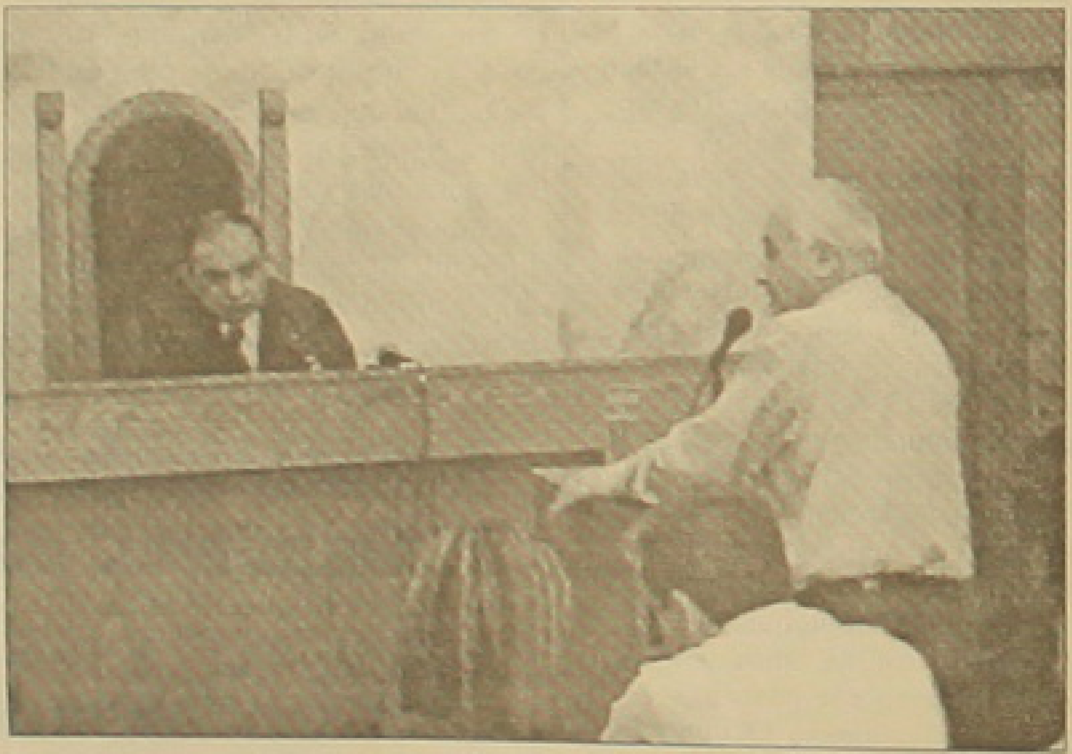

Դատավորը նախ զարմանք հայտնեց առաջին անգամ նման բան տեսնելու կապակցությամբ: Դատարանին բացատրեց, որ Հունանյանն ինքն է հրաժարվել հանել ձեռնաշղթաները:

Ըստ մեղադրող Հակոբ Մարտիրոսյանի, Նաիրի Հունանյանի ձեռնաշղթաներով ներկայանալը նպատակային էր: Աշոտ Սարգսյանի կարծիքով, ձեռնաշղթաներ ցույց տալը նրա համար էր, որ ամբաստանյալին հայտնի է կալանավայրերում Եվրոպայից Հայաստան եկած դիտորդների ուսումնասիրություններ կատարելու մասին:

Ճառասացության առիթը բաց չթողեց Կարեն Հունանյանը: Փորձելով խոսել զուտ իրավաբանական հստակությամբ Կարեն Հունանյանը հարցրեց, թե Աշոտ Սարգսյանը որտեղից գիտի, որ Նաիրի Հունանյանին հայտնի է հիշյալ խմբի մասին:

Ճառասացությունն ավարտվեց: Դատավորի կարգադրությամբ շղթաները հանվեցին: Ապա դատավորը հիշեցրեց, որ դատավարության մասնակիցներին դատարանը տեղյակ է պահում հաջորդ նիստին ներկայանալիք տուժողների մասին, որպեսզի կողմերը կարողանան պատրաստվել: Եվ քանի որ տուժողները չեն ներկայանում, դատարանը ստիպված էր հայտարարել երկարաժամկետ ընդմիջում: Այդպես էլ արվեց՝ դատավարությունը սեպտեմբերի 9-ից շարունակելու տարբերակով:

Երբ դատավորը պատրաստվում էր լքել դահլիճը, ամբաստանյալները մեկիկ-մեկիկ սկսեցին խոսել: Մեկ միջնորդեցին անցնել վկաների հարցաքննությանը, մեկ՝ բերման ենթարկել չներկայացող տուժողներին: Նաիրի Հունանյանն էլ, փորձագետի կեցվածքով, հայտարարեց, որ իր ուսումնասիրություններից պարզվել է, որ դատական նիստերի ժամանակի զգալի մասը կորել է: Ըստ Հունանյանի, դատավարությունը ձգձգվում է մեղադրող կողմի տուժողների պատճառով: Իր խոսքի վերջում ամբաստանյալն ավելացրեց, որ մինչեւ սեպտեմբերի 9-ը հետաձգումն էլ դիտում է դատավարության ձգձգումների շարունակություն:

Դատավորը հեռացավ, նիստն ավարտվեց:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հայաստան ժամանեցին ԵԽԽՎ մոնիտորինգի հանձնաժողովի համազեկուցողները

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր Հայաստան են ժամանել Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի մոնիտորինգի հանձնաժողովի համազեկուցողներ Իրենա Բելոհորսկան եւ Էրզի Յասկերնիան:

Վերջիններս այսօր հանդիպումներ են ունեցել ԵԱՀԿ Երեւանի գրասենյակի ղեկավար Ռոյ Ռիվի, միջազգային եւ հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների հետ, այցելել են Նուբարաշենի բանտ եւ Աբովյանի կանանց ու երեխաների գաղութ:

Վաղը մոնիտորինգի հանձնաժողովի զեկուցողները կհանդիպեն զանգվածային լրատվամիջոցների ներկայացուցիչների հետ, որից հետո նախատեսված են հանդիպումներ ՀՀ արդարադատության նախարար Դավիթ Հարությունյանի, ՀՀ գլխավոր դատախազ Արամ Թամազյանի, ՀՀ արտաքին գործերի նախարար Վարդան Օսկանյանի, ՀՀ ազգային անվտանգության նախարար Կարլոս Պետրոսյանի, ՀՀ ներքին գործերի նախարար Հայկ Հարությունյանի, ԿԸՀ-ի նախագահ Արտակ Սահրադյանի հետ:

Օգոստոսի 21-ին նախատեսված են հանդիպումներ Ազգային ժողովում՝ ԵԽԽՎ-ում ԱԺ պատվիրակության, ԱԺ արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նախագահ Հովհաննես Հովհաննիսյանի, ԱԺ պետական-իրավական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վիկտոր Դալլաքյանի, ԱԺ պաշտպանության, ազգային անվտանգության եւ ներքին գործերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վահան Հովհաննիսյանի, ԱԺ խմբակցությունների եւ խմբերի ղեկավարների հետ: Խորհրդարանում հանդիպումները կամփոփվեն ԱԺ փոխնախագահ Տիգրան Թորոսյանի հետ հանդիպումով:

Այցի ավարտին համազեկուցողներին կընդունեն ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը եւ Երեւանի քաղաքապետ Ռոբերտ Նազարյանը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐ ԵՎ ԱՌԱՆՁՆԱՏՆԵՐ

Անշարժ գույքի գների աճը շարունակվում է

Երեւանից բացի նաեւ մարզերում

Անշարժ գույքի շուկայում 1992-93 թթ.-ից սկսած գների անկումը կանգ առավ միայն անցյալ տարի: 2001 թ. գները կայունացան, իսկ Երեւանի Կենտրոն եւ Արաբկիր համայնքներում աճ արձանագրեցին: Այս տարվա առաջին կիսամյակում եւս այս համայնքներում շարունակում են աճել ինչպես բնակարանների, այնպես էլ առանձնատների գները: Բազմաբնակարան բնակելի շենքերի միջին գներն ամսական աճել են 3-4 տոկոսով, իսկ անցյալ տարվա առաջին կիսամյակի համեմատ աճը կազմել է 18-22 տոկոս: Անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի տրամադրած տվյալների համաձայն, Կենտրոն համայնքում 1 քմ բնակմակերեսի նվազագույն եւ առավելագույն գները եղել են 81 եւ 730 դոլար, Արաբկիր համայնքում՝ 70 եւ 434 դոլար: Անշարժ գույքի առք ու վաճառքով զբաղվող ընկերությունները ցույց են տալիս գների ավելի մեծ 25-30 տոկոս աճ, ինչը պայմանավորված է նրանց գործարար շահերով: Առավել իրատեսական են թվում կոմիտեի ներկայացրած թվերը, քանզի դրանք ստացված են գործարքներում ամրագրված վերջնական գների վերլուծությունների արդյունքում:

Ընդհանուր առմամբ Երեւանում այս տարվա առաջին կեսին արձանագրված 5617 առուվաճառքի գործարքների ավելի քան 77 տոկոսը կազմել է շենքերի բնակարանների առուվաճառքը: Գործարքների քանակը 2001 թ. առաջին կիսամյակի համեմատ ավելացել է մոտ 29 տոկոսով, երկրորդ կիսամյակի համեմատ 1,2 տոկոսով: Բնակելի առանձնատների առումով Երեւանում գործարքների քանակն ավելացել է 13,2 տոկոսով եւ կազմել 411: Այստեղ եւս բնակելիների բացարձակ արժեքով եւ դրանց գների աճով առջեւում են Կենտրոն եւ Արաբկիր համայնքները: Միջին ամսական աճը կազմել է 1,2-2,5 տոկոս, իսկ 2001 թ. առաջին կիսամյակի համեմատ 8-15 տոկոս: 1 քմ-ի արժեքը 250 քմ բնակելի եւ 400 քմ տնամերձ միջին մակերես ունեցող տան համար Կենտրոնում կազմել է նվազագույնը 100, առավելագույնը 820 դոլար: Արաբկիրում այդ թվերը եղել են 70 եւ 500 դոլար: Բացարձակ արժեքով Արաբկիրի առանձնատներին փոքր-ինչ գերազանցում են Նորք-Մարաշ համայնքի առանձնատների միջին գները: Այստեղ 1 քմ-ի նվազագույնը եղել է 80, առավելագույնը՝ 530 դոլար: Երեւանի մյուս համայնքներում ձեւավորված գները զգալիորեն հետ են մնում այս ցուցանիշներից:

Անշարժ գույքի կադաստրի կոմիտեի տեղեկատվության մեջ առանձին տողով նշված է, որ Կենտրոն համայնքի գնային պատկերում Հյուսիսային պողոտայում ձեւավորված գները չեն ընդգրկվել: Սակայն միանշանակ է, որ Հյուսիսային պողոտայի շինարարությունն արդեն սկսել է ազդել համայնքում անշարժ գույքի գների վրա եւ այդ ազդեցությունը պողոտայի շինարարության ծավալվելուն զուգահեռ աճելու է: Այսինքն առաջիկա մի քանի տարիներին կարելի է կանխատեսել Կենտրոնում անշարժ գույքի գների աճ, քանի որ Հյուսիսային պողոտայի տարածքում բնակվողներից շատերը կցանկանան բնակարան կամ առանձնատուն գնել նույն Կենտրոն համայնքի տարածքում:

Այս տարվա առաջին կիսամյակում հետաքրքրական փոփոխություններ են արձանագրվել նաեւ Հայաստանի մարզերում: Չնայած անշարժ գույքի շուկայում առուվաճառքի գործարքների կեսից ավելին կատարվում է Երեւանում, այնուհանդերձ, մարզերում եւս աշխուժություն է նկատվում: Այս ժամանակահատվածում Աշտարակ, Վաղարշապատ (Էջմիածին), Գյումրի, Վանաձոր եւ Աբովյան քաղաքներում շենքերի բնակարանների գների միջին ամսական աճը կազմել է 1,2-2,8 տոկոս, իսկ անցյալ տարվա առաջին կիսամյակի համեմատ՝ 5,5-12,5 տոկոս: Նույն քաղաքներում աճել են նաեւ բնակելի առանձնատների գները՝ միջին ամսականը՝ 1,1-2,2 տոկոս, կիսամյակայինը՝ 3,5-8,5 տոկոս: Գործարքների քանակը մարզերում աճել է ավելի քան 61 տոկոսով, այն դեպքում, երբ Երեւանում բնակելի առանձնատների առուվաճառքի գործարքների քանակն աճել է մոտ 13 տոկոսով: Իհարկե, բացարձակ արժեքով բնակելի տների գները վերոնշյալ քաղաքներում զիջում են մայրաքաղաքի գներին: Այստեղ առաջատարը Գյումրին է, որտեղ 1 քմ-ը 200 քմ բնակելի եւ 600 քմ տնամերձ ունեցող միջին տան համար կազմում է նվազագույնը 50, առավելագույնը՝ 200 դոլար: Այնուհետեւ գալիս են Աշտարակն ու Վաղարշապատը՝ նվազագույնը 29 եւ 30, առավելագույնը 145 եւ 140 դոլար գներով:

Վերոնշյալ պատկերից եւ այն փաստից, որ անշարժ գույքի շուկայում գների աճն արդեն մեկ տարի շարունակվում է, կարելի է եզրակացնել, որ դա կայուն միտում է դառնում, ինչը հետեւանք է ընդհանուր տնտեսական զարգացման:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Թուրք գործարարներն ընդգծում են սահմանների բացման անհրաժեշտությունը

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայաստան ժամանած 29 թուրք գործարարները, որոնք ներկայացնում էին Իգդիրը, Արդվինը եւ Կարսը, Հայաստանի արդյունաբերողների եւ գործարարների (գործատուների) միությունում ունեցած հանդիպման ժամանակ նշեցին, որ եկել են առեւտրի համար բարենպաստ պայմաններ ստեղծելու նպատակով: Նրանց թվում էին առեւտրական գործունեությամբ զբաղվող գործարարներ, ավտոմեքենա, շինանյութ, սնունդ, սպիտակեղեն, էլեկտրատեխնիկական իրեր արտադրողներ եւ արտահանողներ:

Թուրք գործարարները հիմնականում ընդգծեցին սահմանների բացման անհրաժեշտությունը, առանց որի դժվար է փոխշահավետ առեւտուրը: Նշվեց, որ Հայաստանում զգալի քանակությամբ թուրքական ապրանքներ են վաճառվում, ինչը չի կարելի ասել Թուրքիայում հայկական արտադրության ապրանքների վաճառքի մասին: Գործարարներից մեկի կարծիքով, «մեր մեջ հակասություններ սերմանելու եւ հակադրելու մեջ շահ ունեցողներ կան, բայց մենք պիտի լեզու գտնենք եւ համագործակցենք»: «Բացեք Հայաստանի հետ դռները: Մենք ուզում ենք նրանց հետ ուղիղ կապով առեւտուր անել, աշխատել», իրենց ղեկավարների հետ պարբերական հանդիպումների ժամանակ ասում են թուրք գործարարները:

Ըստ Հայ գործարարների ընկերության նախագահի, սփյուռքահայ Հովսեփ Սեֆերյանի, ինքը նույնպես գործարար կապերի ընդլայնման կողմնակից է, երկխոսությունը պիտի կայանա արժանապատիվ կերպով: Նրա խոսքերով՝ «Ոչ մի գիջում պետք չէ մեր անցյալի, պատմության վերաբերյալ, բայց անհրաժեշտ է քայլել ժամանակի թելադրանքով եւ ձգտել հարեւանություն անել: Աթաթուրքը ժամանակին ընդունել է ցեղասպանությունը եւ դատապարտել այն կազմակերպողներին: Այսօրվա թուրք ղեկավարների մեջ պիտի քաջություն ունեցող ղեկավար գտնվի, որ պատմությունը ճիշտ գնահատի. այն ժամանակ մեր հարեւանությունն էլ ճիշտ ճանապարհով կընթանա»:

ՍԱՀՄԱՆԱՄԵՐՁ

Հաշվառում՝ իրավիճակը գնահատելու համար

Հայաստանի սահմանամերձ գոտու հրետակոծություններից մինչ այժմ բավականաչափ ժամանակ է անցել, սակայն առ այսօր չի կատարվել ոչ տվյալ բնակավայրի կրած վնասի հաշվառումը, ոչ էլ մեծ թվով ներքին տեղահանվածների իրավիճակի գնահատումը: Այսօր էլ բազմաթիվ ընտանիքներ շարունակում են ապրել կիսաքանդ, վթարային տներում, ժամանակավոր կացարաններում, բարեկամների տանը:

Փախստականների հարցերով նորվեգական խորհրդի երեւանյան գրասենյակը մշակել եւ այս օրերին իրականացնում է «Հայաստանի Հանրապետությունում ներքին տեղահանվածների քարտեզագրում» ծրագիրը: Այն հետեւանք է ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի ներքին տեղահանված անձանց գծով ներկայացուցիչ Ֆրենսիս Դենգի 2001 թ. մայիսին Հայաստան կատարած այցի, այնուհետեւ ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքների հանձնաժողովում ներկայացրած զեկույցի, որում նշվել են Հայաստանում ներքին տեղահանվածների հիմնախնդիրները եւ տրվել են մի շարք երաշխավորություններ դրանց լուծման համար: Հատուկ ուշադրություն էր դարձված ներքին տեղահանվածների քարտեզագրման, նրանց պահանջների եւ վերադարձի ցանկությունների ուսումնասիրմանը:

Հաշվառման աշխատանքները սկսվել են սահմանամերձ բնակավայրերից, ինչը թույլ կտա նաեւ գնահատել պատերազմական գործողությունների պատճառով կրած վնասները, տվյալ բնակավայրի ենթակառուցվածքներին հասցված վնասները: Սա թույլ կտա հաշվառել անհրաժեշտ ներդրումների ծավալը:

Հաշվառման աշխատանքները նախատեսվում են հանրապետության 170 գյուղերում: Արդեն սկսվել է Տավուշի մարզի Այգեպար եւ Ներքին Կարմիրաղբյուր գյուղերի ներքին տեղահանվածների հաշվառումը:

Մ. Հ.

Ոսկե մրցանակ «Առկա» գործակալությանը

BID (Business Initiative Directions) կազմակերպությունը լավագույն որակի համար ոսկե աստղ է շնորհել «Առկա» հայկական լրատվական գործակալությանը: Մրցանակը կհանձնվի այս տարվա հոկտեմբերի 28-ին, Ժնեւի Intercontinental հյուրանոցում:

Իր ընտրությունը կատարելիս այս միջազգային կազմակերպությունը հաշվի է առնում սպառողների եւ հաճախորդների վերաբերմունքը, տվյալ ընկերության արդյունավետությունը, արտադրության եւ աշխատակազմի որակի անընդհատ կատարելագործումը: Մրցանակները տրվում են արդյունաբերական, գյուղատնտեսական, էներգետիկ, տրանսպորտային, առողջապահական, տուրիստական, զանգվածային լրատվության, ապահովագրական եւ այլ կազմակերպություններին, որոնք ներկայացնում են ինչպես խոշոր, այնպես էլ միջին ու փոքր բիզնեսը:

Երբ ապրելը դառնում է տաղտկալի սերիալ

Գյուղական խճանկար

Վահանի գյուղացիները սրտնեղում են, թե այս տարի գյուղատնտեսական աշխատանքները շատ հետ ընկան կլիմայի անսպասելի փոփոխությունների պատճառով: Օրինակ, եթե խոտհունձը սովորաբար սկսում էին հուլիսի կեսերից, այս տարի ստիպված էին սկսել օգոստոսի սկզբներից: Այս նույն կլիմայի պատճառով խոտը բավականին ցածր էր: Եվ եթե սովորաբար գյուղացիներն ավելի շատ խոտ էին հնձում վաճառելու համար, հիմա քրտինք են թափում գոնե ձմեռը մի կերպ անցկացնելու համար: Կստացվի՞ արդյոք...

Կլոր տարին աշխատանքներից գլուխները չբարձրացնող գյուղացիների համար խոտհունձի «հետ ընկնելը» թերեւս այդքան պրոբլեմ չլիներ, եթե չլիներ մտավախությունը, թե կարտոֆիլի բերքահավաքը եւս կուշանա: Իսկ եղանակին վստահել չի կարելի: Սովորաբար սեպտեմբերին սպասվող բերքահավաքի շրջանը ոչ միայն Վահանի, այլեւ Գեղարքունիքի մարզի այլ գյուղերի համար վիթխարի նշանակություն ունի: Օրինակ, հենց Վահանում կատակում են, թե՝ «էստեղ ինչ ցանում ենք, միայն կարտոֆիլ է դուրս գալիս»: Իսկ գյուղում անխտիր բոլորը կարտոֆիլ են ցանում՝ մշակվող ողջ հողատարածությունների գրեթե 80-85 տոկոսը: Նախկինում այդպես չէր, կարտոֆիլի կողքին աճեցնում էին գարի, ցորեն, նույնիսկ՝ ոլոռ: Նման կտրուկ փոփոխության պատճառը շուկայի մեծացումն էր: Եթե, ասենք, երկու տարի առաջ տոննաներով ապրանքը գյուղացիները հանում էին քաղաքային շուկաներ եւ իրենց համար թանկարժեք ժամանակը կորցնելով՝ կատարած վաճառքից ոչինչ չէին հասկանում, ապա հիմա պաշտպանության նախարարության՝ գյուղացիների համար գնելու գրեթե անսպառ հնարավորությունը թույլ է տալիս հենց դաշտից սպառել կարտոֆիլը, եւ որ շատ կարեւոր է, վստահ լինել, որ գործ ունեն կայուն եւ վստահելի գործընկերոջ հետ:

Այդքանով էլ, ըստ էության, սահմանափակվում են գյուղացիների հարաբերությունները սեփական պետության հետ: Թե ինչ տեխնիկայով են իրականացնում աշխատանքները Վահանում, պետությունը գաղափար անգամ չունի: Համենայն դեպս, գյուղացիներն այդպես են կարծում: Բայց չեն բողոքում: Ով-ով, բայց տեխնիկայի սեփականատերերը, որոնք հիմնականում հենց մեխանիզատորներն են, գյուղացիների համար և՛ պետություն են, և՛ հարեւան, և՛ դրության մեջ մտնող նախընտրելի գործընկեր: Գյուղացիների այս շերտը, որն, ըստ էության, պիտի որ լիներ քիչ թե շատ բարվոք ապրող խավը, մյուսներից ոչնչով չի տարբերվում: Որովհետեւ կանխիկ գումարով աշխատելու համար մեխանիզատորների հետ ոչ ոք գործ չի ունենում: Ընդ որում, որքան էլ տարօրինակ թվա, հիմնականում գումարի փոխարեն ապրանքով են մարում պարտքերը: Պատճառը բոլորովին էլ այն չէ, որ մարդիկ գյուղատնտեսական ապրանքների կարիք ունեն: Պարզապես մարդկանց ձեռքին փող չկա: Հասարակ օրինակ՝ պարբերաբար գյուղ ժամանող առեւտրականները, որոնք միրգ եւ այլ բանջարեղեն են բերում, ոչ թե դրամով, այլ... պանրով են փոխանակում: Այն էլ այնպիսի պայմաններով, որ գյուղացիներն իրենք իրենց կեսլուրջ-կեսկատակ թալանված են համարում: Այլ բնորոշում դժվար է գտնել, ասենք, երբ 600-700 դրամանոց 1 կգ պանրի դիմաց նրանց են հրամցնում առավելագույնը 60 դրամի 1 կգ լոլիկ:

Այս երեւույթները գյուղում ավելի մեծ արձագանք են ստանում, քան, ասենք, սպասվող տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունները: Գյուղացիներին գրեթե ընդհանրապես չի հետաքրքրում, թե ով կդնի իր թեկնածությունն այս անգամ, քանի որ շատ պարզ գիտակցում են՝ ոչ մի բան էլ չի փոխվելու: Պատահական չէ, որ արդեն հաջորդ ամսվա ընթացքում կայանալիք ընտրությունների մասին խոսում են իմիջիայլոց, չորրորդական կարգի խնդիրների թվում: Տեսնելով նման անտարբերությունը սեփական համայնքի ղեկավարման հարցի նկատմամբ, հասկանում ես՝ ինչու են մարդիկ շուտ քնում, որովհետեւ գյուղ հասնող երկու հեռուստաալիքներից ոչինչ չեն ստանում, իսկ բնակչության հիմնական մասը հեռուստացույցը միացնում է միայն այն ժամանակ, երբ սկսվում է հերթական սերիալի հերթական սերիան:

Նրանց կյանքն է դարձել սերիալ, շատ տաղտկալի, հազար անգամ դիտված անհաջող սերիալ...

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Ընտրություններ. Վաղվա հունձքը՝ այսօրվա ակոսներում

Առանց վարանելու փաստենք. Արցախում օգոստոսյան նախագահական ընտրություններն ավարտվեցին միանգամայն օրինաչափ եւ տրամաբանական ելքով. ԼՂՀ նախագահ վերընտրվեց Արկադի Ղուկասյանը: Ընտրական այս արդյունքին հազիվ թե սպասվածից որեւէ մեկը կասկածում էր, եւ ոչ թե նրա համար, որ կանխորոշված էր նախագահական աթոռի հետագա տնօրինությունը: Բնավ, ոչ, քաղաքական համաուղղվածությունն այս խնդրում պարտադրված չէր գերակա ազդեցիկ ուժերի կողմից: Ա. Ղուկասյանն ընտրություններում հաղթանակի իր շահաբաժինն ապահովել էր դեռեւս 1999-ի հունիսի 29-ին, երբ հռչակել էր երկրում օրինականության ու արդարության վերականգնման ուղեգիծը: Թե ինչ փորձությունների արժանացավ հետագայում այդ ուղեգիծը, կարող ենք դատել 2000 թ. մարտի 22-ի մահափորձի փաստով, երբ ահաբեկչության ենթարկվեց ոչ միայն դրա հեղինակն ու պատասխանատուն, այլեւ ինքը՝ օրինականությունը: Բարեբախտաբար, ամեն ինչ հաջող ավարտ ունեցավ: Ու եթե այսօր խոսվում է Ա. Ղուկասյանի ընտրապայքարում լուրջ մրցակիցներ չունենալու մասին (որն, իհարկե, նրա հաղթանակի գլխավոր կռվանն է), պետք է հաշվի առնել այս հանգամանքը:

Սովորաբար առաջա նախագահի թեկնածուները ձեւավորվում են ներքաղաքական զարգացումների ընթացքում: 1999-ին, այս առումով, ԼՂՀ քաղաքական դաշտը երկփեղկված էր. Ա. Ղուկասյան-Ս. Բաբայան հակասությունը, ըստ էս, ձեւավորել էր այն դաշտը, որտեղ պիտի կայանային, այսպես կոչված, իշխանության ձգտող ուժերը: Ավելի կոնկրետ՝ այդ ուժերը պիտի համախմբվեին իրենց առաջնորդների շուրջը՝ սատարելու նրանց քաղաքական ծրագրերին: Թվում է, հենց այս քաղաքական երկբեւեռությունը կդառնար հետագայում ԼՂՀ խորհրդարանական եւ ավելի ուշ նախագահական ընտրությունների պայքարի հենահարթակը: Սակայն իրադարձությունների

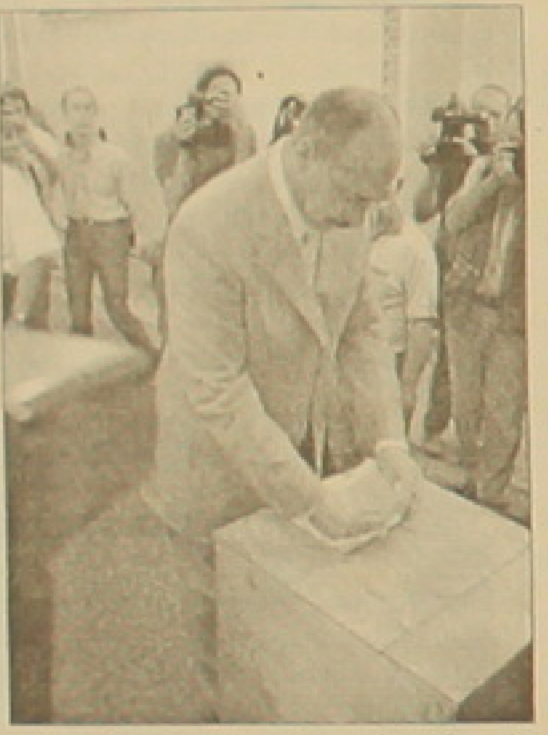

անսպասելի ընթացքը (մարտի 22) փոխեց քաղաքական ուժերի դասավորությունը: Բռնի իշխանափոխության կողմնակիցների մարտյան կրախը, տրոհելով այս թեւի խախուտ դարձած շարքերը, միաժամանակ բարոյական եւ քաղաքական հաղթանակ վերապահեց օրինականության ու արդարության ուղեգծի կողմնակիցներին: Բռնատիրության մռայլ հեռանկարներից ձերբազատված ժողովուրդը անվերապահորեն կողմնորոշվեց դեպի նոր ուղեգիծը: Ղուկասյանամետ ուժերի հաղթանակը ԼՂՀ 2000 թ. խորհրդարանական ընտրություններում նույն այդ քաղաքական իրողությունների արդյունքն էր: Անցած շուրջ երկու տարում Արցախում քաղաքական դաշտը ոչ միայն չի բազմազանվել, այլեւ նույնիսկ կենտրոնաձգվել է շնորհիվ «Ժողովրդավարական Արցախ միություն» քաղաքական կազմակերպության ազդեցության ընդլայնման:

Հարկ է նշել, որ ԼՂՀ-ում գործող կուսակցությունների պատրաստակամությունը՝ ընտրություններում աջակցել Արկադի Ղուկասյանին, ոչ թե ակնկալումների ժեստ էր նախագահին, այլ իրավիճակային հետեւությունների ճիշտ հաշվարկ: Անկասկած է, որ ընտրություններում զուտ կուսակցական ընդդիմությունը էական հաջողությունների չէր բերի, անգամ դրանց մի քանիսի համախմբման պարագայում, որովհետեւ ժողովրդավարությունն, իրոք, այլընտրանք չունի Արցախում, իսկ ԼՂՀ-ում ժողովրդավարության ջատագովը, ընդունված տեսակետով, Ա. Ղուկասյանն է: Գոնե մինչ այդ հանրապետությունում իրականացված բարեփոխումները եւ դրանց ներկա ընթացքը հիմք էին տալիս նման մտածողության:

Օգոստոսի 11-ի նախագահական ընտրություններում ժողովրդի մեծամասնության այսօրինակ համախմբվածությունը նաեւ պատմական բացատրություն ունի: Արցախցիների ընկալմամբ՝ քաղաքական այդ միջոցառումը ոչ թե պարզապես չինովնիկական վերնախավի վերաձեւավորում էր, այլ պետական հիմնահաստատման գործընթացի որակական նոր փուլ, որի մի շրջափուլը եղել է 1991-94 թթ. Ադրբեջանի կողմից պարտադրված պատերազմը: Այն ժամանակ էլ հաղթանակել էր միասնական կամքը: Դիվանագիտական եւ քաղաքական այլ մեկնաբանություններում ղարաբաղյան ընտրությունները ինչ կերպ էլ որակվեն, անժխտելի է մի բան. ԼՂՀ-ում տեղի ունեցող գործընթացների հիմնական կրողը ժողովուրդն է, եւ պետք է, որ միջազգային հանրությունը իր վերաբերմունքում կարեւորի այս հանգամանքը:

Ընտրություններին հետեւող շուրջ 100 դիտորդներ եւ ԶԼՄ ներկայացուցիչներ արդեն պատշաճապես հավաստել են դրանց արդարացիությունն ու թափանցիկությունը: Իսկ Մեծ Բրիտանիայի մարդու իրավունքների գծով Հելսինկիի խմբի անդամներից մեկի բնութագրմամբ՝ օգոստոսի 11-ի ընտրությունները իրենց համար, նույնիսկ, ուսանելի բան ունեն: Անկախ նրանից, թե Եվրոպայի միությունը, նաեւ Ռուսաստանը, բացասաբար են արձագանքել ԼՂՀ նախագահական ընտրությունների անցկացմանը, Արցախը դրանով մի շատ կարեւոր քայլ է կատարել ժողովրդավարական պետություն կառուցելու ճանապարհին, որի դրական արդյունքը անպայմանորեն կդիտվի եւ կկարեւորվի ղարաբաղյան հիմնահարցի լուծման որոնումներում: Խոստովանենք, ԼՂՀ-ում անցկացված բոլոր կարգի ընտրությունների նկատմամբ միջազգային հանրության վերաբերմունքը դարձյալ միանշանակ չի եղել, այդուհանդերձ, ոչ մի ընտրություն իր ժամանակին բացասաբար չի ազդել խաղաղ բանակցությունների ընթացքի վրա:

Այսուհետ, ԼՂՀ նախագահական ընտրությունները հերթական քայլ էին ժողովրդավարական հասարակության կերտման գործընթացում: Ժողովրդի քվեն նաեւ պարտադրող արժեք ունի. առաջիկա հինգ տարին պիտի դառնա ժողովրդի հավատի պտուղները քաղելու ժամանակաշրջան: Ու դա կարող է տեղի ունենալ, թերեւս, այն դեպքում, եթե լիարժեք իրագործվի հաղթանակած նախագահի նախընտրական ծրագիրը:

Իսկ դրա հաջող սկիզբը գործնականում արդեն առկա է. նախագահական ընտրությունների անթերի ու բարձրամակարդակ անցկացումը ամենաստույգ վկայությունն է:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

ԴԻՏՈՐԴԱԿԱՆ

Հայկական համագումարը ողջունում եւ շնորհավորում է

Վաշինգտոնից Ամերիկայի հայկական համագումարը ողջունել է օգոստոսի 11-ին Ղարաբաղում անցկացված նախագահական ընտրություններին մասնակցած ամերիկացի դիտորդների հաղորդագրություններն այն մասին, որ ընտրություններն անցել են «ժողովրդավարական ձեւով»:

Անմիջական հրապարակման համար ուղարկված էլ. փոստի տվյալների համաձայն, համագումարի հովանավորությամբ Հայաստան եւ Լեռնային Ղարաբաղ են այցելել փորձառու դիտորդներ, որոնց թվում՝ կոնգրեսականներ Ֆրենկ Փալոուն կրտսերը (դեմոկրատ Նյու Ջերսիից) եւ Լոյդ Դոգեթը (դեմոկրատ Տեխասից), Ստեփանակերտում հետեւել են ընտրությունների ընթացքին: «Դիտարկումների արդյունքում ուրախ եմ զեկուցելու, որ ընտրություններն անցան թափանցիկ եւ ազատ մթնոլորտում: Շնորհավորում եմ Լեռնային Ղարաբաղի բնակչությանը, որն ակտիվ մասնակցություն ունեցավ քվեարկությանը», ասել է կոնգրեսական Փալոունը:

«Քվեարկության ընթացքը շատ թափանցիկ էր, եւ դիտորդները կարող էին գնալ որտեղ ցանկանում էին, նշել է կոնգրեսական Դոգեթը: Անառարկելի է, որ ժողովրդավարական գործընթացը ծաղկում է Լեռնային Ղարաբաղում: Ես էլ եմ շնորհավորում ընտրության մասնակիցներին»:

«Մենք ուրախ ենք, որ ամերիկացի դիտորդներն առաջին անգամ ներկա գտնվեցին ընտրությունների ամբողջ ընթացքին: Շնորհավորում ենք Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդին, որը դժվարին պայմաններում հետեւողականորեն եւ հաջողությամբ ժողովրդավարական երկիր է կառուցում», այս առթիվ ասել է համագումարի տնօրենների խորհրդի նախագահ Պիտեր Ոստիկյանը:

Իսկ գործադիր տնօրեն Ռոս Վարդանյանը նշել է, որ դիտորդները վստահաբար շատ դրական տեղեկություններ կփոխանցեն իրենց գործընկերներին: «Ժողովրդավարական կառավարություններն ապահովում են տարածաշրջանի կայունությունը, եւ Ամերիկան շահագրգռված է սատար կանգնելու բոլոր նրանց, ովքեր որդեգրել են այդ սկզբունքները», ասել է նա:

Ամերիկայի դիտորդներին ուղեկցել է հայկական համագումարի տարածաշրջանային տնօրեն Արփի Վարդանյանը:

Ռուսաստանի սահմանապահները Հյուսիսային Օսիայում թալանեցին «Ազգի» թղթակցին

Սկիզբը էջ 1

«Ժենչինայի» փաստաթղթերն օրինական են: Բարեբախտաբար ռուս տիկինն ուներ միանգամից երկու անձնագիր: Առաջինը՝ ռուսականը, նա հպարտությամբ մեկնել էր ռուսական սահմանի ոստ «մաքսավորներին» եւ առանց կոպեկ ծախսելու անցել վրացական հատված, արդ խնամքով թաքցրել ճամպրուկում: Վրացական հատվածում տիկինը Վրաստանի քաղաքացի է: Վրաց «մաքսավորներն» իրենց երկրի քաղաքացիների վրա չեն ճչում, ճիշտ այնպես, ինչպես ռուս «մաքսավորները»՝ Ռուսաստանի քաղաքացիների վրա: «Ժենչինան» բացառություն չէ. Վրաստանի ազգությամբ ոչ վրացի քաղաքացիների մի մասը ստացել է Ռուսաստանի քաղաքացիություն: Նրանք, ովքեր ցանկություն ունեն, կարող են 100 դոլարով ստանալ նաեւ Վրաստանի անձնագիր, ինչպես ռուս տիկինը:

Վերադառնում եմ հերթական գործուղումից. երկու օր Ուկրաինա, երեք օր Աբխազիա, երկու օր Կրասնոդարի երկրամաս, ապա, Վրաստանով Հայաստան: Այդ օրերին յոթ անգամ պետական սահման եմ հատել, ընդ որում Ուկրաինա հասել վրացռուսական սահմանի Վերին Լարս անցակետով. իմ անձնագիրն անթերի է:

Գլուխը մարմնի մյուս հատվածներին սերտաճած գմփոր վրացու հետ անցանք «ստուգման» կետ, իմ գրպանում մնացած 20 դոլարից 10-ը դրեցի «անօրինական» անձնագրիս մեջ, եւ Շեւարդնաձեի ավազակախմբի ներկայացուցիչն ինձ բարի ճանապարհ մաղթեց:

– Դուք հայեր, քրիստոնյա եք: Վրացիներն էլ են քրիստոնյա: Դուք մեր եղբայրներն եք: Հո մահմեդական ադրբեջանցի չե՞ք,– ցինիկ ժպիտով հայ ժողովրդի պատմությունն է գլխիս կարդում այս սերտաճած վրացին: Դա ավելի մոտ էր փիլիսոփայությանը: Շեւարդնաձեի Վրաստանը վերջին տասնամյակում նման փիլիսոփաներ շատ է ծնել:

Ռուս-վրացական սահմանի Վերին Լարս անցակետում, որը լեռնային Թերեք գետի ձախ ափին է, Ռուսաստանի եւ Վրաստանի սահմանապահները, մաքսային աշխատակիցները, ճանապարհային ոստիկանները, ֆեդերալ հետախուզությունը, մյուս հազար ու մի ծառայությունները թալանում են, ստորացնում, ահաբեկում, բարոյական, տեղն եկած դեպքում նաեւ ֆիզիկական ճնշումներ բանեցնում սահմանը հատող Հայաստանի քաղաքացիների վրա: Օգոստոսի 16-ին ինչ-որ տեղ բախտս բերել էր. մինչեւ չհատեմ սահմանը, չեմ կարող ներկայացնել Հայաստանի քաղաքացիների նկատմամբ կատարվող ոտնձգությունները: Սեփական աչքերով տեսա եւ շատերից լսեցի, որ սահմանի ռուսական հատվածում Վրաստանի անձնագիր ունեցող քաղաքացիները ստորացվում են ռուսական տարբեր գերատեսչությունների աշխատակիցների, հատկապես օսերի կողմից: Ռուսները յուրաքանչյուր վրացու նույնացնում են ալպստամբ, ահաբեկիչ չեչենի հետ: Պետական քաղաքականություն է Կրեմլի հրահանգը: Ռուս քաղաքացիներին ստորացնում են վրացիները՝ Վրաստանի տարածքում: Պետական քաղաքականություն է՝ Շեւարդնաձեի հրահանգը: Հայաստանի քաղաքացիներին ստորացնում են սահմանի եւ ռուսական, եւ վրացական հատվածներում: Ամեն մեկն ունի իր «արդարացումը»: Վրացիներին զգացեցնում է, թե ինչու հայերն առանց այցագրերի իրենց հողերով հասնում են Ռուսաստան, իսկ իրենցից այցագիր պահանջվում է: Ենթադրաբար, Ռուսաստանի տարածքում հայերին նվաստացնում են հաշվի առնելով ասացվածքը. **«Бей своих, чтобы чужие побоялись»**: Չէ՞ որ Հայաստանն ու Ռուսաստանը ռազմավարական դաշնակիցներ են, այնպես որ Հյուսիսային Օսիայում, Կաբարդայում հայերին կարելի է թալանել, ինչը եւ արվում է ամեն օր:

Վլադիկավկազից մինչեւ Վրաստանի պետական սահմանը ընդամենը 30 կմ տարածության վրա, օսերը հինգ-վեց «ստուգման» կետ են դրել: Սա Ռուսաստանն է, բայց գործում է միայն տեղի օրենքը. ստիպված ես վճարել այնքան, որքան պահանջում են: Անիմաստ է սակարկելը: Սակարկությունը միայն գներն է բարձրացնում եւ ափից հանում օսերին: Դեռ ռուսական սահմանին, երբ Հյուսիսային Օսիայի ֆեդերալ հետախուզության երկու աշխատակիցներին մեկնեցի լրագրողի իմ վկայականը՝ որպես թալանվելուց մասամբ խուսափելու միջոց, զինված սրիկաներն ինձ հրավիրեցին նորակառույց «ստուգման» կետ եւ ստիպեցին դատարկել գրպանիս պարունակությունը՝ 58 ամերիկյան դոլար, մի քանի ուկրաինական գրիվնա, 1800 ռուսական ռուբլի, մի քանի վրացական լարի եւ հինգ հազար հայկական դրամ: Իսկական հանցագործ, չէ՞: Գրպանումս ընդամենը այսքան գումար է մնացել, որը խնայել էի մեկշաբաթյա գործուղման համար ինձ օրինական կարգով հատկացված գումարից:

– Այս երկու դոլարանոց երկու թղթադրամները նվեր հայ լրագրողից ֆեդերալ հետախուզության աշխատակիցներին: Երկու դոլարանոցներ սակավ են հանդիպում: Գումարած 10 դոլար եւ հազար ռուբլի: Լրագրո՛ղ, վերցրու մնացածը եւ անհետացիր աչքերիցս,– բղավեց զինվածներից երիտասարդը:

– Հենց հիմա կվերադառնամ Վլադիկավկազ եւ կբողոքեմ նախագահ Ձասոխովի աշխատակազմին,– փորձեցի ընդդիմանալ:

– Հայերիդ եւ Ձասոխովի ...– հետեւեց հայհոյանքը:

Երեւի պետք էր այս երկու սրիկաներին շնորհակալություն հայտնել: Կարող էին, չէ՞, ամբողջությամբ թալանել ինձ, խլել ձայնագրիչս եւ լուսանկարչական ապարատը, Թերեւ նետել իմ խզբզած թղթակցությունները, կասկածել լրտեսության կամ թմրաբիզնեսով զբաղվելու մեջ եւ այլն: Իմ ներկայությամբ թալանել էին չարենցավանցի Վիկտորի վերջին գումարները: Ռուսական սահմանի «ստուգման» կետերում թալանում են բոլոր հայերին, նույնը՝ վրացական հատվածում:

Վրաց «հյուրընկալ» հողին ոտք դրեցինք գրեթե թալանված, եթե չհաշվենք իմ եւ Վիկտորի մոտ մնացած 20 դոլարը, որից 10-ը, ինչպես նշել եմ, շորթեց փիլիսոփա վրացին: «Ժենչինան» կոպեկ չծախսեց, քանի որ ռուսական հատվածում նա Ռուսաստանի, վրացական հատվածում Վրաստանի քաղաքացի է: Թբիլիսիից ընդամենը 10 դոլարով մի բարի վրացի տաքսու վարորդ ինձ հասցրեց հայ-վրացական սահման: Վիկտորը նախընտրեց Թբիլիսի-Երեւան գնացքով հասնել մայրաքաղաք:

ԱԶԳ
Միջազգային

ԱՂԵՏ

Եվրահանձնաժողովը կօգնի ջրհեղեղից տուժած երկրներին

Բեռլինում կիրակի օրն անցկացվել է հեղեղումներից տուժած եվրոպական երկրների ղեկավարների հանդիպում: Դրա ավարտից հետո կայացած մամլո ասուլիսում Գերմանիայի կանցլեր Գերհարդ Շրյոդերը հայտարարել է, որ հանդիպման ընթացքում Գերմանիայի, Ավստրիայի, Չեխիայի, Սլովակիայի ղեկավարները եւ Եվրահանձնաժողովի նախագահ Ռոմանո Պրոդին որոշել են տուժած տնտեսություններին օգնելու նպատակով ստեղծել մշտական հատուկ հիմնադրամ: Դրա համար հարկ կլինի նախ ստանալ Եվրախորհրդարանի հավանությունը:

Երեկ BBC-ն հաղորդեց, որ առաջին փուլում նախատեսվում է հատուկ հիմնադրամի շրջանակներում կուտակել 500 մլն եվրո: Առաջնահերթ միջոցառումներից մեկն այն է, որ գետերի հորդացումներից տուժած ագարակատերերին արտոնյալ պայմաններով տրվելու են վարկեր եւ էժան անասնակեր: Բացի դրանից, Եվրամիությունը թույլատրել է ժամանակավորապես օգտագործել հարոս թողնված վարելահողերը:

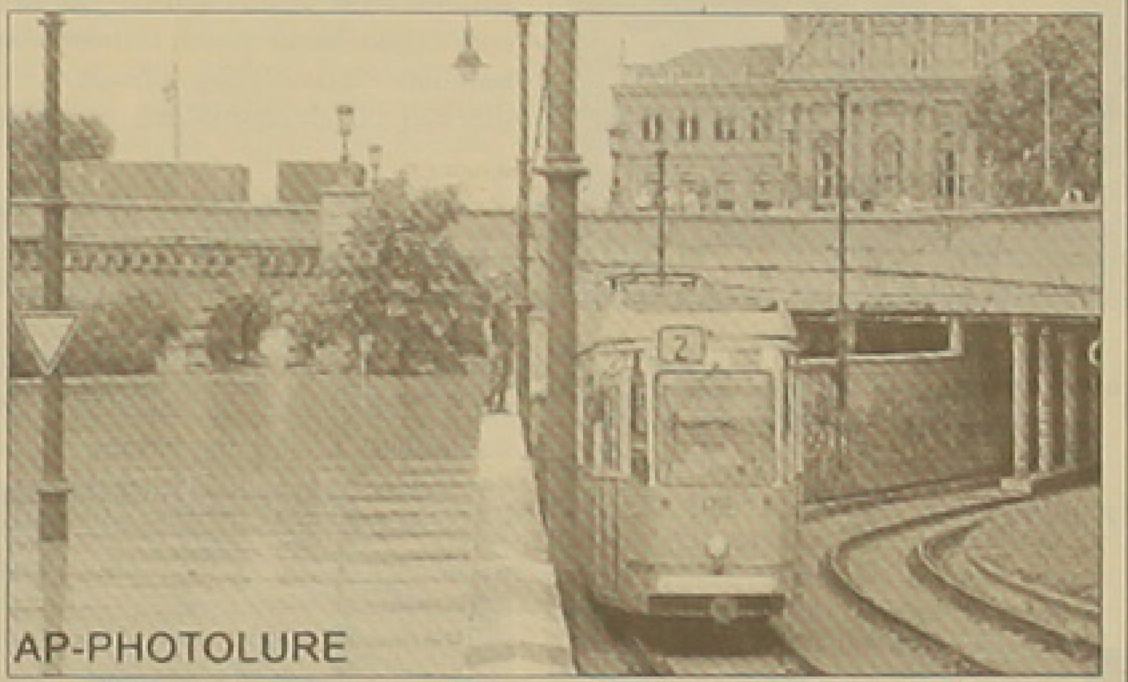
AP-PHOTOLURE

Գերհարդ Շրյոդերի խոսքերով, Եվրահանձնաժողովը հավասարապես օգնելու է ինչպես Եվրամիության անդամներին, այնպես էլ թեկնածու երկրներին, մասնավորապես Չեխիային, Սլովակիային, թերեւս նաեւ Հունգարիային:

Անձրեւներից հորդացած Դանուբը, Էլբան եւ այլ գետեր, նախնական հաշվարկների համաձայն, արդեն մի քանի միլիարդ եվրոյի վնաս են պատճառել ափամերձ քաղաքներին եւ հողահանդակներին: Աշխարհի հեռուստաընկերությունները արդեն ցուցադրել են Գերմանիայի Դրեզդեն եւ Վիտենբերգ քաղաքների հեղեղումների պատկերները: Այնտեղից էվակուացված են տասնյակ հազարավոր մարդիկ:

Հորդացումներ եղան նաեւ Չեխիայի մայրաքաղաք Պրահայում: Բուդապեշտում Դանուբի մակարդակը երեկ բարձրացել էր 8,6 մետրով: Առափնյակներին դրված են ավազով լի պարկեր, կառուցված են ամբարտակներ, որոնք թերեւս կպաշտպանեն Հունգարիայի մայրաքաղաքը:

Պ. Ռ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

CNN-ը ստացավ «Ալ Ղաիդայի» տեսաերիզների արխիվը

Ամերիկյան CNN հեռուստաընկերությունը երեկ ստացել է բեն Լադենի եւ նրա «Ալ Ղաիդա» կազմակերպության տեսաերիզների արխիվը՝ ընդամենը 64 ժապավեն: Այդ մասին հաղորդելով՝ CNN-ը նաեւ տեղեկացրել է, որ դրանք բոլորը հայտնաբերվել էին Աֆղանստանում ԱՄՆ-ի ծավալած հակաահաբեկչական ռազմարշավի ընթացքում:

Տեսաերիզներից պարզ է դառնում, որ «Ալ Ղաիդայի» ահաբեկիչներն իրենց վարժանքների ընթացքում դաժան փորձեր են կատարել շների վրա: Մի շարք ժապավեններում ցուցադրվում են պայթուցիկ նյութերի պատրաստման եղանակները, լուսաբանվում է ահաբեկիչների մարտավարությունը: Դրանցում հաճախ կարելի է տեսնել Ուսամա բեն Լադենին եւ նրա մերձավոր օգնականներին:

«Կոմերսանտ» թերթի տվյալներով, արխիվի տեսաերիզներից ամենահինը 10 տարվա վաղեմություն ունի: Հաղորդվում է, որ 64 ժապավեններից 63-ը նկարահանվել է սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչություններից առաջ, եւ միայն մեկն է, որ դրվագներ է պարունակում Նյու Յորքում եւ Վաշինգտոնում իրականացված ահաբեկչությունները լուսաբանող հեռուստառեպորտաժներից: 1998 թ. նկարահանված տեսաերիզներից մեկի վրա բեն Լադենը եւ նրա զինակիցները օդ են կրակում եւ սրբազան պատերազմ՝ ջիհադ հայտարարում ամերիկացիներին:

Պապը հրաժեշտի քարոզ կարդաց Կրակովում

Հռոմի կաթոլիկ եկեղեցու հովվապետ Հովհաննես-Պողոս Բ պապը կիրակի օրը Լեհաստանի երբեմնի մայրաքաղաք Կրակովում քարոզ կարդաց ավելի քան 2 մլն հավատացյալների առջեւ: Կաթոլիկ հավատացյալներ էին հավաքվել ինչպես ամբողջ Լեհաստանից, այնպես էլ սահմանամերձ երկրներից: Փարիզի «Ֆիգարո» թերթը զառամյալ եւ վաստակաշատ պապի այդ հրապարակային ելույթը բնութագրում է որպես հրաժեշտի քարոզ:

Կաթոլիկ հավատացյալները 3 ժամ շարունակ հոտնկայս ունկնդրում էին պապին: Թերթը տեղեկացնում է, որ ներկաները քաղաքական բնույթի որեւէ պաստառ չեն ունեցել եւ ուշադիր լսել են պապի խոսքերը, չնայած Լեհաստանում լայն չափերի են հասնում գործազրկությունը, աղքատությունը, եւ մեծ է ապագայի հետ կապված անորոշությունը:

Պապը մասնավորապես հայտարարեց, որ 20-րդ դարի հասարակություններն ուզեցել են «Աստծուն հանել մշակույթից եւ ժողովուրդների գիտակցությունից»: Դրա հետեւանքով այսօր իշխում են «ապագայի հանդեպ վախը եւ տառապանքը»:

Կիրակնօրյա քարոզից հետո պապը հանդիպում ունեցավ իր ծննդավայր Վադովիցե քաղաքից եկած հին ընկերների հետ, ապա այցելեց Վավել պալատական դղյակ, ուր ինքը 1946 թ. քահանա էր ձեռնադրվել: Ռակովիցկի գերեզմանատանը պապը ծաղիկներ դրեց ծնողների եւ ավագ եղբոր շիրիմներին: Երեկ կաթոլիկ եկեղեցու հովվապետը մեկնեց Կրակովից 45 կմ հեռու գտնվող Կալվարիա տաճար, ուր հաճախ է աղոթել պատանեկության տարիներին:

Պ. Ռ.

Հետաքննությունների դաշնային բյուրո

Ինչքա՞ն մեծացնել լիազորությունների շրջանակը

Ինչպես արդեն հաղորդել ենք, ԱՄՆ-ի Հետաքննությունների դաշնային բյուրոն (ՀԴԲ), որը վերջերս խստիվ քննադատության ենթարկվեց սեպտեմբերի 11-ի դեպքերի առնչությամբ, այժմ վերակառուցման փուլում է: «Թայմ» հանդեսի հունիսի 10-ի համարը անդրադառնալով թեմային, հետաքրքրվում է, թե ինչքա՞ն է ցանկալի մեծացնել ՀԴԲ-ի լիազորությունների շրջանակը:

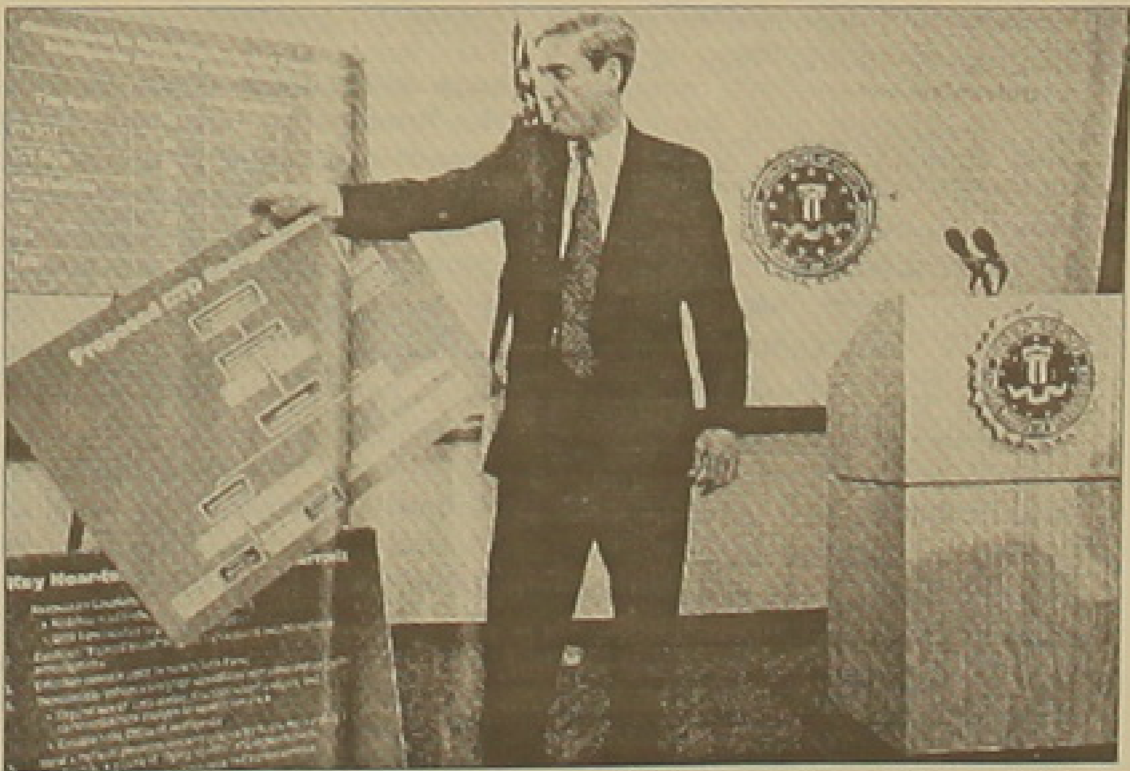

Ներկայումս ՀԴԲ-ի պարտականությունն է ոչ միայն բացահայտել հանցագործությունները, այլեւ կանխել դրանք: Սա նշանակում է զբաղվել լրտեսությամբ երկրի ներսում:

Սեպտեմբերի 11-ի իրադարձությունները ստիպեցին Մ. Նահանգների իշխանություններին զգոնության հավելյալ միջոցների դիմել, քաղաքացիներից խնդրելով համապատասխան մարմիններին հաղորդել այն ամենը, ինչ կասկածելի է:

Առաջին օրերին ոստիկանական հեռախոսագծերը խիստ ծանրաբեռնված էին: Հետապնդումները՝ կրկնապատկված, եռապատկված: Բայց մարդկանց ապահովությունն ու անվտանգությունն առանձնապես չբարելավվեցին: Պարզվեց, որ չափից ավելի տեղեկությունը նույնպես վատ էր, հատկապես երբ այդ տեղեկությունը հասնում է մի գործակալություն, որը չգիտեր ինչպես վարվել:

ՀԴԲ-ն ծնկի եկավ, որոշ «մեղքեր» (անտեսված զգուշացումներ, անպատշաճ վերահսկողություն, կորցրած հնարավորություններ) ընդունվեցին, սակայն քանի որ թելի մի ծայրը նաեւ հասնում էր գործող նախագահին, քննադատությունները սահմանափակվեցին եւ որոշվեց կադրայինից ավելի լիազորությունների փոփոխություններ կատարել այդ կազմակերպությունում:

Համաձայն այդ փոփոխությունների, գործակալներն այժմ առավել սերտորեն պետք է համագործակցեն ինչպես միմյանց, այնպես էլ Վաշինգտոնում գործող հատուկ միավորման հետ, որը վերահսկելու է ՀԴԲ-ի ամբողջ գործունեությունը. «Մենք պետք է կարողանանք ամեն ծակուծուկ թափանցել», հայտարարել է ՀԴԲ-ի տնօրեն Ռոբերտ Մյուլլերը: Դրան ավելացել են արդարադատության նախարար Ջոն Էշքրոֆթի խոսքերը գործակալներին լիազորությունների ընդարձակման վերաբերյալ: Այս բոլորին ոչ միանշանակ են արձագանքել ներկաները: Համաձայն լինելով որոշ նախազգուշական միջոցառումների կիրառմանը, ազատական գաղափարների ջատագովները նման գործողությունները որակել են անվտանգություն ապահովելու անվան տակ «անձնական կյանք վարելու մարդու իրավունքների ոտնահարում»:

Սակայն Էշքրոֆթն ու Մյուլլերը վճռական են իրենց մտադրություններում: Առաջարկված փոփոխությունների թվում են հետեւյալները.

ա. Առաջներում նախնական հարցաքննությունները կարելի էր կատարել 90 օրվա ընթացքում: Դրանից ավելի ժամանակ պահանջվելու դեպքում գործակալները պարտավոր էին դիմել կենտրոնական շտաբ, որը հնարավորություն ուներ ժամկետը երկարաձգելու եւս 30 օրով:

Այժմ 56 մասնաճյուղերում ղեկավարներն իրավունք ունեն թույլատրելու 180 օրվա նախնական հարցաքննություններ եւ անհրաժեշտության դեպքում երկու անգամ 90 օրով երկարաձգել այդ ժամկետը, իսկ ամենակարեւորը՝ նախնական հարցաքննություններ սկսելու համար պարտադիր չէ, որ կասկածյալը հանցագործություն կատարած լինի:

բ. Նախկինում հարցաքննություններից ձեռք բերված տեղեկությունները կարելի էր օգտագործել միայն կոնկրետ հանցագործության առնչությամբ: Չէր կարելի դրանք օգտագործել որպես հիմք՝ հետաքննելու, ասենք, ավելի լայնածավալ ահաբեկչական խմբի մի գործունեություն:

Այժմ այդ արգելքը վերացված է:

գ. Որեւէ գործակալ, որը կասկածում էր մեկին կամ մի խումբ մարդկանց, պարտավոր էր հետաքննություն սկսելուց առաջ գլխավոր շտաբի թույլտվությունն ստանալ: Սա դանդաղեցնում էր գործընթացը:

Այժմ 56 մասնաճյուղերի ղեկավարները կարող են այդ թույլտվությունը տալ առանց գլխավոր շտաբի հետ համաձայնեցնելու:

դ. Նախկինում կասկածյալներին հետապնդող գործակալներին չէր թույլատրվում մզկիթներ կամ հավատքի այլ կառույցներ մտնել: Նրանք պետք է կանգնեին դռանը եւ սպասեին: Չէր կարելի նաեւ հավաքների ժամանակ խանգարել ելույթ ունեցողներին կամ լսողներին:

Այժմ տեղեկություններ հավաքելու նպատակով նրանք կարող են մտնել ցանկացած հասարակական վայր, պայմանով, որ չճնշեն ազատ արտահայտվելու մարդկանց իրավունքը կամ չսարքեն անտեղի դատական «գործեր» մարդկանց դեմ:

ե. Վերջապես, նախկինում գործակալներին չէր թույլատրվում տեղեկություններ «որսալ» ինտերնետից, բացառությամբ, եթե որոշակի հետաքննչական գործը պահանջեր նման միջամտություն:

Այժմ նրանք ազատորեն կարող են օգտվել ինտերնետի ընդարձակ ծառայություններից՝ երեւան հանելու համար ընկերական ձեւով մատուցված, սակայն իրականում ահաբեկչական մտադրություններ հետապնդող տեղեկություններ: Նշվում է, սակայն, որ գործակալները զգույշ պետք է լինեն եւ հնարավորինս նվազեցնեն անձնական կյանքի իրավունքների ցանկացած ոտնահարում:

Այս բոլորի մեջ ամենամեծ նվաճումը, թերեւս, Վաշինգտոնում գործող հատուկ միավորման կամ Հետախուզական գրասենյակի բացումն է, որտեղ աշխատելու են ամենատարբեր լեզուների տիրապետող գործակալներ եւ վերլուծաբաններ:

ՀԴԲ-ն, մի խոսքով, դառնալու է, ըստ հոդվածի, երկրի ներսում կենտրոնական հետախուզական մի վարչություն: Կգնա՞ երկիրը դրան, ցույց կտա ապագան: Բայց առայժմ ազատամտության ջատագովներն ու պահպանողական հանրապետականները խիստ մտահոգված են, որ առանձին գործակալներ կարող են չարաշահել ընձեռված նոր լիազորությունները եւ դրանով իսկ հարվածել երկրի սահմանադրությանը, որը չի սահմանափակում մարդկանց անհատական կյանքի իրավունքները, պաշտպանելու համար նրանց անվտանգությունը:

Ճիշտ է, ժողովրդի շրջանում անցկացված հարցումները ցույց են տվել, որ մարդիկ պատրաստ են որոշ չափով զիջումներ անել իրենց անձնական կյանքի իրավունքների հարցում, բայց ամբողջ խնդիրն այն է, թե ինչքա՞ն է այդ «որոշ չափը» եւ որտե՞ղ է սահմանագիծը: Դժվար մի հարց, որի պատասխանը գտնելն ավելի դժվար է:

Պատրաստեց
Հ. ԾՈՒԼԻԿՅԱՆԸ

Ո՞վ է Սադդամ Հուսեյնը, որին ուզում են տապալել

Ավելի է սեղմվում Իրաքի նախագահ Սադդամ Հուսեյնի վզի շուրջ անցկացված ամերիկա-անգլիական շղթան: Այդ երկու արեւմտյան երկրները, Իրաքի ընդդիմադիր կուսակցությունների անմիջական օժանդակությամբ, վճռական միջոցների են դիմում՝ տապալելու նրան: Իսկ ո՞վ է, ի վերջո, Սադդամ Հուսեյնը: Բեյրութահայ համայնքի «Զարթօնք» ՌԱԿ պաշտոնաթերթից քաղում ենք հետեւյալ տեղեկությունները նրա մասին:

Ծնվել է 1937 թվի ապրիլի 28-ին: Հայրը մահացել է նախքան նրա ծնունդը, եւ մայրը վերստին է ամուսնացել: Ապրել է մոր եւ խորթ հոր հետ մինչեւ 9 տարեկանը, որից հետո մի օր գիշերով փախել է տնից եւ ապաստանել քեռու մոտ՝ Թեքրիթ գյուղաքաղաքում, որտեղ առաջին անգամ հաճախել է դպրոց: Իրավաբանություն է ուսանել Բաղդադում եւ Կահիրեում, սակայն հանգամանքների բերումով չի կարողացել շարունակել ուսումը: Պատվո դոկտորայի կոչմանն է արժանացել Բաղդադի համալսարանից այն ժամանակ, երբ Իրաքի նախկին նախագահ Ահմեդ Հասան Բաքրի փոխանորդն էր: Նախագահ է դարձել 1979 թ.:

Իրաքի տարածքը 434,924 քառ. կմ է: Բնակչությունը 17 միլիոն է: Ունի անապատային կլիմա: Եվ չնայած Եփրատ եւ Տիգրիս գետերն անցնում են հյուսիս-արեւմուտքից մինչեւ հարավ-արեւելք, երկիրն ունի խիստ սահմանափակ ելք դեպի ծով՝ Արաբական ծոցի ափին: Սահմաններն են հյուսիսից Թուրքիա եւ Իրան, արեւելքից՝ Իրան, հարավից Քուվեյթ եւ Սաուդյան Արաբիա եւ արեւմուտքից՝ Սիրիա եւ Հորդանան:

Երկիրը հարուստ է հիմնականում արմավով եւ նավթով:

Ցավով ու կարոտով գրված տողեր

Սարո Գյումրեցու «Հեռավոր հուշերի մի քաղաք» գիրքը

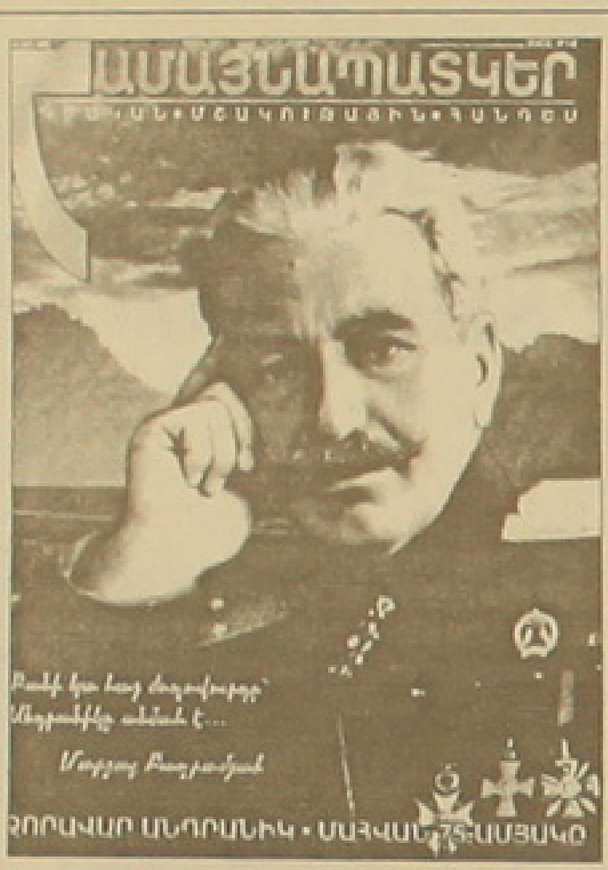

Սարոն կես դար պետք է ապրեր իր հայրենիքում, իր երկրում, արվեստաբան դառնար, բայց տպագրության քիչ հնարավորություն ունենար, բանաստեղծեր, բայց գիրք ունենալու հնարավորություն չունենար: Ու Սարո Գյոզալյան Սարո Գյումրեցի մարդը պիտի գնար հեռու-հեռավոր մի քաղաք Լոս Անջելես ու այստեղ գնահատանք գտներ: Բանասիրության դոկտոր, պրոֆեսոր Ռազմիկ Մադոյանը, որն արդեն 7-րդ տարին է, ինչ նույնպես թափառականի ցուպով է, պետք է արձանագրի.

«Գյումրեցի Սարո Գյոզալյանը կարողացավ տարին բոլորած-չբոլորած գաղութում ոչ միայն ճանաչում գտնել, այլեւ, որ շատ դժվար է կամ գուցե անհնարին, համընդհանուր հարգանքի արժանանալ, սիրվել (նրա 50-ամյակը գաղութիս մտավորականության սերուցքի մասնակցությամբ նշվեց)»:

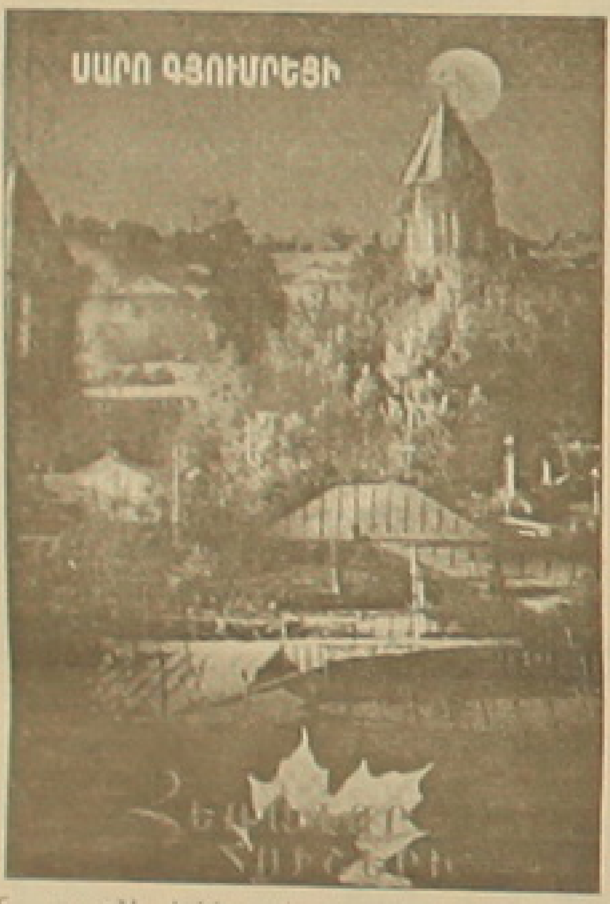

Սարո Գյոզալյանը իր բարեկամներին եւ ընկերներին ծանոթ է հարաբերությունների մեջ իր անկեղծությամբ եւ ազնվությամբ: Եվ հավանաբար հենց բարոյական այս արժանիքների համար են նրան գնահատում նաեւ սփյուռքահայ ամենախոշոր գաղութներից մեկում՝ Լոս Անջելեսում, գաղութ, որն այսօր իսկական Արշակավան է հիշեցնում: Ով ասես հասել է այս քաղաքը: Եվ հասկանալի է, որ ճշմարիտ արվեստի, մշակութային բարձր արժեքների պահպանման մասին խոսք լինել չէր կարող:

3 տարուց ավելի Սարո Գյոզալյանի խմբագրությամբ լույս է տեսնում գրական-մշակութային «Համայնապատկեր» հանդեսը, որն իր տեսակի մեջ եզակի հրատարակություն է ոչ միայն սփյուռքահայ, այլեւ Հայաստանի ժուռնալների ու հանդեսների աշխարհում: Գրական, մշակութային, հասարակական հարցեր են քննվում հանդեսում, տպագրվում են հայ բոլոր ճանաչված գրողների ու արվեստագետների գործերը, հոդվածներ նրանց մասին: Հեշտ չէ, իհարկե, Լոս Անջելեսի համատարած «ռաբիսության» պայմաններում, ուր ամեն մի Նունե ու Հովո կարող են ձեռնից նետել Գոհար Գասպարյանին ու Ավետիք Իսահակյանին, ներկայացնել միայն բարձրաճաշակ հայ արվեստագետներին: Անշուշտ, առանց «Համայնապատկերի» տնօրեն-հրատարակիչներ Կարո Ճոճյանի եւ Վահե Մարանյանի աջակցության շատ քիչ բան կտպագրեր, սակայն ի պատիվ այս ազգանվեր հայորդիների պետք է ասել, որ նրանք հովանավորում են մի իսկական նվիրյալի: Արդեն լույս է տեսել «Համայնապատկերի» 18 համար:

Ու, ահա, տպագրվել է Սարո Գյումրեցու (Գյոզալյանի) բանաստեղծությունների ժողովածուն՝ «Հեռավոր հուշերի մի քաղաք»: Տեր եւ տիկին Կարո եւ Մարիա Ճոճյանների հովանավորությամբ գիրքը տպագրվել է հեռու-հեռավոր Լոս Անջելեսում: Բախտի քմահաճույքով հայրենի քաղաքը՝ Գյումրին դարձել է հեռավոր հուշերի մի քաղաք, քաղաք, որն իր մեջ հարազատ ու սիրելի շատ բան է պահում, քաղաք, ուր ապրում են հողոտ-քարքարոտ, ամպոտ ու թախծոտ եւ անպայման լուսե ճամփորդ գյումրեցիները: Ցավ է, երբ երեկվա գյումրեցին մի հրաշք է երազում. մի հին ֆայտոն, որն իրեն Գյումրի կհասցներ ճամփաներով մոլոր: Ցավ է, որ էլ չկան խենթերը Գյումրվա՝ ոչ Սարգիս, ոչ Օնո, ոչ Վարազ, ցավ է, որ այսօր շուկայում ծախում են... գյումրեցու ֆայտոն...

Ճշմարիտ է այն խոսքը, թե ամեն լուսավոր բան ծնվում է ցավից, կարոտից: Այսպես է նաեւ Սարո Գյումրեցու պարագայում: Հայրենիք ու հայրենի քաղաք, հորը՝ ուսուցիչ Սկոյին ու Ռոզա մորը, իր առաջին սերը արդեն որպես հիացական մի տող պահած բանաստեղծը մեկ առ մեկ հիշում է նրանց բոլորին եւ ամեն ինչ, որ կապված է Գյումրու հետ: Հեռու-հեռավոր Լոս Անջելեսում ծնված երրորդ դուստրը՝ Նանեն, գտած նոր բարեկամները, նվաճած ճանաչումը, ամեն, ամեն ինչ կրկին ու կրկին կապվում է իր Գյումրվա հետ:

«Ինձ հայտնի են գյումրեցիներ (փառք Աստծո, նրանց թիվը շատ չէ), որոնք Գյումրիից ոտքը դուրս դրած-չդրած մոռանում են ծննդավայր ու մայր,- գրքի առաջաբանում գրում է բանասիրության դոկտոր, պրոֆեսոր Ռազմիկ Մադոյանը ու շեշտում.- Սարոն այլ կոփվածք է եւ իր երակներում զուլալ ու մաքուր արյան բջիջներ ունի: Նրա այդ խառնվածքը լավ է նկարագրել մեծն Հովհ. Շիրազը...»:

Սարո Գյոզալյանը որպես «Համայնապատկերի» խմբագիր ճանաչվել ու գնահատվել է: 1999-ին նա արժանացավ ամերիկյան Southern California Motion Picture Council-ի սահմանած Jeanie Emerald Star Angel Award ամենամյա մրցանակին:

Կարծում ենք, որ Լոս Անջելեսում ժամանակավոր (այո, միայն ժամանակավոր) բնակվող Սարո Գյոզալյան-Գյումրեցին որքան էլ հայրենասեր ու հայաստանասեր գործ անի (իսկ դա անժխտելի է), իր տունը կդառնա, եւ նրա բանաստեղծությունները, հուշերի թախծից ազատվելով, լուսե տողերով կշնչեն: Այսպես պետք է լինի:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ ՍՓՅՈՒՌՔՈՒՄ

Արա Թոփճյանի բանաստեղծությունների հատորը

Բեյրութի ՀԲԸՄ Դարուհի Հակոբյան եւ Հովակիմյան-Մանուկյան զույգ վարժարանների սփյուռքում ապրող շրջանավարտների համար անակնկալ է եղել մայր վարժարանի երկարամյա, բազմավաստակ տնօրեն Արա Թոփճյանի ֆրանսերենով հրատարակված բանաստեղծությունների հատորը, գրում է ՌԱԿ Արեւմտյան Ամերիկայի պաշտոնաթերթ «Նոր օր» շաբաթաթերթը: Անակնկալը լեզվի ընտրությունը չի եղել, քանի որ իններորդ տասնամյակի շեմին գտնվող տնօրենը ֆրանսերենից անգլերեն (եւ հակառակը) թարգմանություն է դասավանդել իր ուսանողներին: Անսպասելին հեղինակի գրական շնորհքն է եղել, որով նա կարողացել է 363 քերթվածներ զետեղել գրքի 374 էջերում:

Երբեք այցելած չլինելով Հայաստան, նա գրքի առաջին բանաստեղծությունը նվիրել է Հայաստանին, ներկայացնելով նրա քարերով լեցուն բնությունը, պատմությունը, եռանդը եւ վերապրելու ոգին: Երկրորդը նվիրել է Փարիզին, որտեղ ուսանել եւ հասակ է առել: Ապա պահպանելով կարգը, բանաստեղծություններ է նվիրել Լիբանանին, որտեղ ապրել է, եւ ՀԲԸՄ-ին, որի վարժարանների կրթական մշակն է մնացել ավելի քան հիսուն տարի: Այնուհետեւ շոշափվել են մարդկային կյանքի զանազան կողմերը՝ սեր, հայրենասիրություն, կարոտ, հպարտություն, գուրգուրանք եւ այլն: Եվ այս այլազանությունն է, ըստ թերթի, հետաքրքրական դարձրել գիրքը, որտեղ նուրբ հոգու եւ փայլուն մտքի ներաշխարհն է պարփակել վաստակավոր տնօրենը:

«Իմ կյանքի բանաստեղծությունները» խորագրով գիրքը, որը բծախնդրորեն լույս է ընծայել Բեյրութի «Սիփան» հրատարակչությունը, նվիրված է Ֆրանսիային եւ ծնված մորը՝ Ռուբինին, կնոջը՝ Ռիթային եւ զավակներին՝ Հակոբին եւ Արեգին, որոնք նեցուկ հանդիսանալով, իրականություն են դարձրել հատորի լույսընծայումը, որի հասույթը, համաձայն հեղինակի փափագի, հատկացվելու է ՀԲԸ Միությանը:

Հ. Օ.

ԼՈՆԴՈՆ

Բացում Հայաշենի գրադարանի

Լոնդոնում հայ գաղութի անդամների ներկայությամբ պաշտոնական բացումն է կատարվել Հայաշենի գրադարանի, տեղեկացնում է «Հայկական տեղեկատվության եւ խորհրդի կենտրոնի» (ՀՏԽԿ) հրատարակած «Հայկական ձայն» տեղեկատուի ամառային 45-րդ համարը: Բացման խոսքով հանդես է եկել ՀՏԽԿ-ի ընդհանուր քարտուղար Միսակ Օհանյանը, որը տեղեկություններ է հաղորդել գրադարանի հիմնադրման վերաբերյալ: Այնուհետեւ խոսք է ասել Հովհաննես Պաճաքյանը: Ծրագրի ավարտին շնորհակալական պատվոգրեր են բաժանվել բոլոր նրանց, ովքեր կամավոր սկզբունքով օժանդակել են գրադարանի կայացմանը:

Ըստ լրատվության, գրադարանն ունի, բացի գրքերից, պարբերաթերթեր, տեսաժապավեններ, CD-ներ եւ հայոց պատմության եւ մշակույթի վերաբերյալ արխիվային նյութեր: Սկզբնական շրջանում գրադարանն աշխատելու է որպես ընթերցասրահ եւ բաց է լինելու կիրակի օրերին բոլոր նրանց համար, ովքեր հետաքրքրվում են հայերի եւ Հայաստանի պատմական անցյալով եւ ներկայով:

Հ. Օ.

Ինչպես երեւալ էկրանին

Այսօր հայկական հեռուստաալիքները դիտելով՝ կարող ես հաստատապես ասել, որ կանայք այս ասպարեզում լուրջ առաջընթաց են ունեցել: Հիմնականում նրանց նպատակն ու ձգտումը նույնն է՝ երեւալ ինտելեկտուալ եւ գայթակղիչ: Կարեւորը տպավորություն ստեղծելն է: Եթե ձեզ իսկապես հետաքրքրում է, թե իրականում ինչպիսին է հայ ազատ, խելոք ու

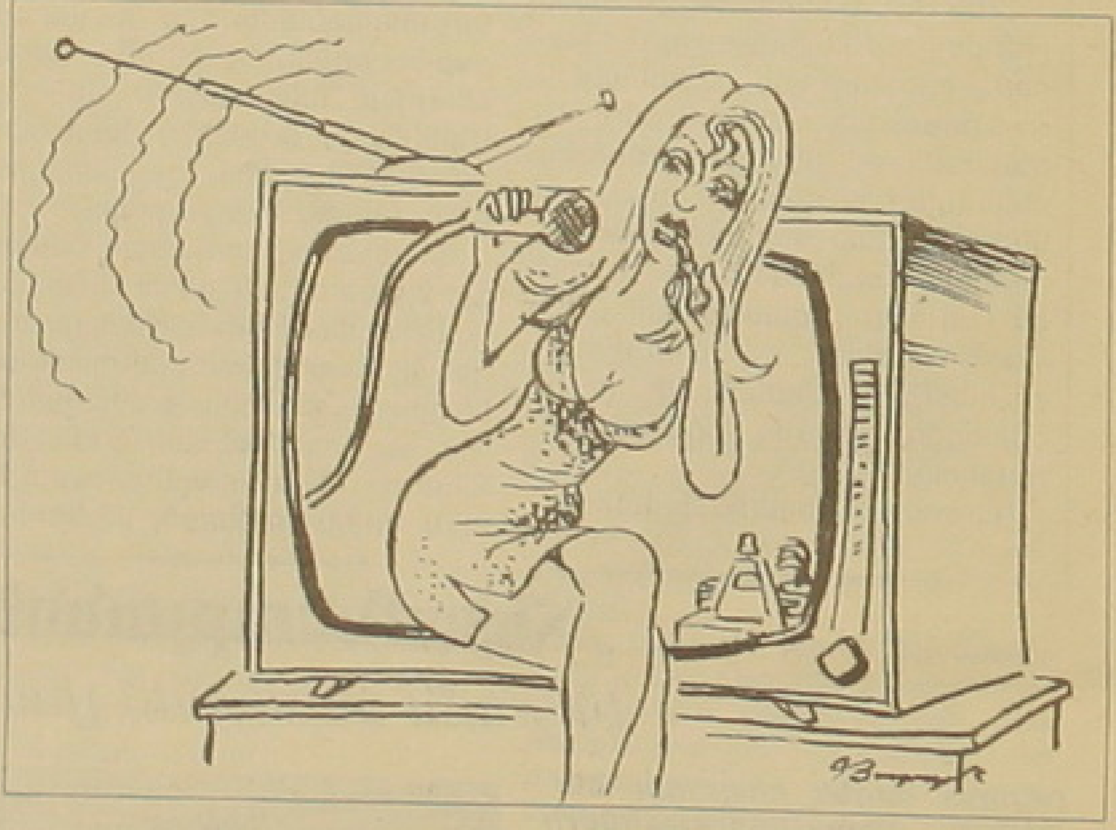

գայթակղիչ կինը, ապա միացնում եք «Պրոմեթեւս» հեռուստաալիքը եւ դիտում «Վահագնի տուն N 2» հաղորդումը: Այստեղից պարզ կդառնա, որ այդպիսին երեւալու համար շատ բան հարկավոր չէ, պետք է տիրապետել ընդամենը մի քանի հնարների. զարմացած, թեք հայացք, կիսահեգնող եւ խորամանկ ժպիտ: Ապա գլուխը թեքվում է աջ՝ աջ ոտքը դնելով ձախի վրա, որից հետո գլուխը թեքում ձախ՝ ձախ ոտքը դնելով աջի վրա: Եվ միայն այդքանից հետո՝ այս անգամ արդեն շատ դանդաղ, գլուխը թեքում է, ձեռքը մոտեցնում դեմքին եւ արձակում թռուցիկ, բայց շատ բռնազբոսիկ հայացքներ: Գայթակղիչ ու հետաքրքրական կնոջ տպավորությունն արդեն կա: Ժամանակն է խոսել, կարծիքներ հայտնել, հարցեր տալ: Կարեւոր չէ՝ ինչքանով է հարցը տեղին, ինչքանով է զրույցը հետաքրքիր ու շարունակական դառնում, կարեւորը՝ որ այն երեւա օրիգինալ: Իսկ դրա համար հարկավոր է, որքան հնարավոր է, հարցը երկարացնել, բառերն արտասանել հատուկ շեշտադրմամբ, որը ոչ մի կանոնի չի ենթարկվում (չշտապեք այդ շեշտադրումը փնտրել որեւէ լեզվում), բացառությամբ մեկի. շեշտը դնել այնտեղ, ուր կամենում ես: Բառերը պետք է արտասանել այնպես, որ թվա, թե դրանք հեռվից, մի մոգական աշխարհից են գալիս եւ այդ պատճառով էլ այդպիսի երկար հնչողություն ու մեղեդայնություն ունեն: Հարկավոր է ամեն ինչի վրա զարմանալ՝ աչքերը լայն, չափազանց լայն բացել եւ հիացական բացականչություններով հետեւել հյուրին: Եվ այդ ամենը, ինչպես վերեւում նշեցինք, ինտելեկտուալ ու զարմանալի կնոջ տպավորություն թողնելու համար: Ժամանակին Ֆելինին կարծես հենց այդ հաղորդավարուհու մասին է ասել (այդպիսի մի կերպար կա նաեւ նրա ֆիլմերից մեկում). «Սրանք փորձում են գայթակղել ամեն տեսակ ինտելեկտուալ օյիններով: Նույնիսկ տոմատի սոուսի սովորական պիցցայի կտորը նրա մեջ հիվանդագին զարմանք է առաջացնում: «Ա՜խ, ինչ գույներ են, բացականչում է նա, խենթանալ կարելի է»: Ամեն գնով ուզում են լուրջ պրոբլեմներով մտահոգված օրիգինալ եւ միաժամանակ անուշիկ-չարաճճի աղջկա, մի խոսքով, շատ հետաքրքիր մի անհատականության տպավորություն թողնել»:

ԱՆԺԵԼԱ ԹՈՎՄԱՍՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐԻՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

ԱԶԳ

Մարզական

«100-ի ակումբի» ամենաերիտասարդ ֆուտբոլիստը

«Փյունիկի» հարձակվող Արման Քարամյանի մարզական կենսագրությունում նշանակալի իրադարձություն տեղի ունեցավ: Օգոստոսի 12-ին «Կոտայքի» հետ ՀՀ առաջնության խաղում դառնալով «հեթ-տրիկի» հեղինակ, Արման Քարամյանը խփեց պաշտոնական մրցումներում իր հոբելյանական՝ 100-րդ գնդակը եւ ընդգրկվեց Խորեն Հովհաննիսյանի անվան ռմբարկուների խորհրդանշական «100-ի ակումբում»՝ դառնալով 9-րդ անդամը:

Նախորդ մրցաշրջանի ավարտից հետո ակումբի թեկնածուների ցուցակում Արման Քարամյանը զբաղեցնում էր 7-րդ տեղը՝ իր հաշվին գրանցելով 74 գոլ: Հաշվի առնելով Արմանի արդյունավետ խաղը, վստահ էինք, որ նա այս տարի անպայման կհասի 100 գոլի սահմանագծին: Անկեղծ ասած, այս իրադարձությանը սպասում էինք մրցաշրջանի վերջնագծում, սակայն շնորհալի ֆուտբոլիստը գերազանցեց բոլոր սպասելիքները եւ արդեն առաջին շրջանի ավարտին կատարեց իր առջեւ դրված առաջադրանքը: Անհրաժեշտ 26 գոլերի հաշիվը նա բացեց հունվարին Մոսկվայում անցկացված ԱՊՀ եւ մերձբալթյան երկրների չեմպիոնների գավաթի մրցաշարում, ապա արդյունավետությամբ աչքի ընկավ ՀՀ գավաթի խաղարկությունում՝ խփելով 9 գնդակ, ինչը ռեկորդային ցուցանիշ է: Առաջնությունում էլ Արմանը հենց մեկնարկից գլխավորեց լավագույն ռմբարկուների ցուցակը (12 գոլ): Նա իրեն հիանալի դրսեւորեց չեմպիոնների լիգայի որակավորման փուլերի հանդիպումներում՝ խփելով 3 գնդակ: Մեկ գնդակ էլ խփեց Անդորրայի հավաքականի հետ ընկերական հանդիպումում: Այսօր Արման Քարամյանը «100-ի ակումբի» ամենաերիտասարդ անդամն է (22 տարեկան 9 ամսական): Նշենք, որ ժամանակին միայն Արսեն Ավետիսյանին է հաջողվել ավելի երիտասարդ տարիքում (21 տարեկան 11 ամսական) ընդգրկվել ակումբի շարքերը:

Պաշտոնական մրցումներում անդրանիկ հանդիպումն Արմանն անցկացրել է 1996 թ. հոկտեմբերի 27-ին: Այդ օրը «Արաբկիրը» ՀՀ առաջնության առաջին շրջանի ավարտական տուրում (առաջնությունն անցկացվում էր աշուն-գարուն մրցակարգով) հյուրընկալել էր երկրի չեմպիոն «Փյունիկին»: Չեմպիոնը խաղը շահում էր 3–0 հաշվով, եւ մարզիչները 66-րդ րոպեին Սեյրան Պողոսյանի փոխարեն խաղադաշտ դուրս բերեցին 17-ամյա Արման Քարամյանին: Այդ պահին դժվար թե որեւէ մեկի մտքով անցներ, որ խաղադաշտ մտած պատանին կարճ ժամանակահատվածում դառնալու է Հայաստանի ամենաարդյունավետ ու հեռանկարային ֆուտբոլիստներից մեկը: Երկրորդ շրջանը Քարամյանն անցկացրեց «Արաբկիրում»՝ 7 հանդիպումներում խփելով 4 գնդակ: Իր գոլերի հաշիվը նա բացեց 1997 թ. հունիսի 1-ին «Զանգեզուրի» հետ խաղում՝ 60-րդ րոպեին գրավելով Վիտալի Պետրոսյանի պաշտպանած դարպասը: 21 րոպե անց Արմանը երկրորդ անգամ հասավ հաջողության: Հատկանշական է, որ այդ խաղում 2 գոլի հեղինակ դարձավ նաեւ Արտավազդը, որն իր գոլերի հաշիվը բացել էր ավելի վաղ՝ ապրիլի 17-ին գրավելով «Վանի» դարպասը: Արմանը դիպուկ հարվածներով աչքի ընկավ նաեւ հաջորդ երկու խաղերում՝ դառնալով «Ցեմենտի» (1–3) եւ «Փյունիկի» (1–9) դարպասները «Արաբկիրի» խփած միակ գոլերի հեղինակը: 1997 թ. առաջնությունում Քարամյանը «Փյունիկի» կազմում 16 խաղերում 2 գոլ խփեց, իսկ հաջորդ տարի, մասնակցելով 7 հանդիպման, դարձավ 2 գոլի հեղինակ:

Երիտասարդ ֆուտբոլիստի տաղանդն ու ռմբարկուի հատկանիշները լիովին դրսեւորվեցին «Կիլիկիայում» հանդես գալիս: 1999 թ. անցկացրած 30 հանդիպումներում նա 20 անգամ գրավեց մրցակիցների դարպասները: Այդ ցուցանիշն ընդամենը մեկ գնդակով էր զիջում առաջնության լավագույն ռմբարկուի կոչմանն արժանացած Շիրակ Սառիկյանի արդյունքին: Բայց Արմանը ուշագրավ ռեկորդ սահմանեց: 20 տարեկանում ֆուտբոլիստներից եւ ոչ մեկին մինչ այդ չէր հաջողվել այդքան գոլեր խփել: Հաջորդ մրցաշրջանում էլ Արմանը «Կիլիկիայի» լավագույն ռմբարկուն էր՝ 15 գոլ 24 խաղում: 2001 թ. նա կրկին հագավ վերածնված «Փյունիկի» մարզաշապիկը՝ առաջին անգամ դառնալով

առաջնության լավագույն ռմբարկու (21 գոլ 20 խաղում): Ընթացիկ առաջնությունում էլ Արմանը հավատարիմ է ռմբարկուի իր կոչմանը. 8 հանդիպումներում խփել է 12 գնդակ: Այսպիսով, ՀՀ առաջնություններում անցկացրած 113 խաղում Արման Քարամյանը դարձել է 76 գոլի հեղինակ: Այդ գոլերը նա խփել է 17 թիմերի դարպասները: Արմանին կարելի է իրավամբ «Դինամոյի» ահ ու սարսափը համարել: Այդ թիմի հետ անցկացրած բոլոր 7 խաղերում էլ Արմանը հաջողության է հասել՝ խփելով 16 գնդակ: 8 անգամ նա գրավել է «Գյումրիի» դարպասը: 6-ական գնդակ է խփել «Սպարտակին» («Ցեմենտ», «Արաքս»), «Լոռուն», «Դվինին» եւ «Կոտայքին»: 5-ական անգամ նրա հարվածներից հետո գնդակը ցանցից հանել են «Արցախի» եւ «Լեռնագործի» դարպասները: 3-ական անգամ Քարամյանից տուժել են «Միկան», «Զվարթնոցը», «Շիրակը», 2-ական անգամ՝ «Զանգեզուրը», «Արարատը» եւ «Երեւանը»: Մեկական գոլ էլ Արմանը խփել է «Փյունիկին», «Էրեբունուն» եւ «Բանանցին»: Միայն «Վանին», «Արաբկիրին» եւ «Կիլիկիային» է հաջողվել Քարամյանի հարվածներից դարպասը պահել անառիկ: Ճիշտ է, այդ թիմերի հետ Արմանը միայն մեկական խաղի էր մասնակցել: Քարամյանի հարվածներից տուժել են 32 դարպասապահներ: Բոլորից շատ տհաճություն նա պատճառել է դինամոյական Վահան Ճմավոնյանին՝ 9 անգամ ստիպելով նրան գնդակը հանել ցանցից: «Դինամոյի» մեկ այլ դարպասապահին՝ Նիկոլայ Սարգսյանին Արմանը խփել է 5 գնդակ: Նույնքան գոլ են բաց թողել նաեւ Սարգիս Ներսիսյանը («Լոռի»՝ 1, «Լեռնագործ»՝ 4), Արսեն Մշեցյանը («Գյումրի») եւ Արթուր Ավագյանը («Արցախ»): 4-ական գոլ է խփել Ֆելիքս Հակոբյանին («Դինամո»՝ 2, «Դվին»՝ 2) եւ Ջանիբեկ Սիմոնյանին («Լոռի»):

Իր 76 գոլերը Քարամյանը խփել է 47 խաղում: Մեկ խաղում («Գյումրիի» դարպասը) Արմանը խփել է 5 գնդակ, 2 խաղում՝ 4-ական («Դվինին» եւ «Դինամոյին»), 6 անգամ դարձել է «հեթ-տրիկի» հեղինակ, 7 անգամ մեկ խաղում հասել է կրկնակի հաջողության, մնացած հանդիպումներում աչքի է ընկել մեկական անգամ: Գոլերից 2-ը Արմանը խփել է 11 մ հարվածով (այս տարի՝ «Լոռուն»): 2 անգամ էլ նա չի իրացրել նման հարվածները: 1999 թ. «Կիլիկիայի» կազմում Արմանը 2-րդ տուրում չկարողացավ հաղթող դուրս գալ «Երեւանի» դարպասապահ Արմեն Հովհաննիսյանի հետ մենամարտում, իսկ ավարտական տուրում նրա հարվածը հետ մղեց արարատցի Հարություն Աբրահամյանը: Այդ երկու վրիպումների պատճառով Քարամյանը զրկվեց այդ տարի առաջնության լավագույն ռմբարկու ճանաչվելու հնարավորությունից:

ՀՀ գավաթի մրցաշարերում Քարամյանն անդրանիկ գոլը խփել է 1999 թ. ապրիլի 3-ին «Լոռու» դարպասը: Անցկացրած 21 հանդիպումներում նրա հաշվին գրանցված է 18 գոլ, ինչը հիանալի ցուցանիշ է: ՀՀ ազգային հավաքականում իր գոլերի հաշիվը Արմանը բացել է 2000 թ. փետրվարի 4-ին Նիկոսիայում Կիպրոսի հավաքականի հետ կայացած ընկերական խաղում: 14 հանդիպումներում Արմանը խփել է 2 գոլ: Առայժմ Քարամյանը գոլ չի խփել միայն Սուպերգավաթի խաղում՝ մասնակցելով «Միկայի» հետ այս տարվա հանդիպմանը: Այսպիսով, պաշտոնական մրցումներում խփած 100 գոլերը գրանցվել են 159 խաղում: 22-ամյա ֆուտբոլիստը լի է նորանոր բարձունքներ նվաճելու վճռականությամբ: Ցանկանանք նրան բոլոր երազանքների իրականացում: Իսկ վերջում ընթերցողներին ներկայացնենք Խորեն Հովհաննիսյանի անվան «100-ի ակումբի» անդամների եւ թեկնածուների ցուցանիշները:

«100-ի ակումբ»

Անդամները	Ա	Գ	Ս	Ե	Հ	ԱՊՀ	Ընդ.
1. Արսեն Ավետիսյան	150	23	-	3	1	5	182
2. Արթուր Պետրոսյան	125	15	1	-	8	2	151
3. Գեղամ Հովհաննիսյան	111	32	-	1	-	1	145
4. Տիգրան Եսայան	111	14	-	-	4	1	130
5. Վահե Յաղմուրյան	104	18	-	-	-	-	122
6. Սամվել Նիկոլյան	86	24	1	1	-	-	112
7. Վարազդատ Ավետիսյան	81	19	1	-	1	2	104
8. Շիրակ Սառիկյան	96	3	-	1	-	1	101
9. Արման Քարամյան	76	18	-	3	2	1	100
Թեկնածուները							
1. Արթուր Քոչարյան	79	16	-	-	4	-	99
2. Մկրտիչ Հովհաննիսյան	84	9	-	-	-	-	93
3. Արմեն Շահգելդյան	67	14	1	1	5	-	88
4. Մհեր Ավանեսյան	77	9	1	-	-	-	87
5. Անուշավան Փահլեւանյան	72	8	-	-	-	-	80
6. Արամ Ոսկանյան	66	6	1	-	1	-	74
7. Սարգիս Նազարյան	57	16	-	-	-	-	73

Ծանոթություն. Ա- ՀՀ առաջնություններ, Գ- ՀՀ գավաթ, Ս- Սուպերգավաթ, Ե- եվրոպական գավաթներ, Հ- ՀՀ ազգային եւ երիտասարդական հավաքականներ, ԱՊՀ- ԱՊՀ եւ մերձբալթյան երկրների չեմպիոնների գավաթ:

529353 Անվճար ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- **Վաճառվում է** 1987 թ. արտադրության КАВЗ ավտոբուս, լավ վիճակում: Գինը 400 դոլար: Հեռ. 62 50 34:
- **Փնտրում եմ** աշխատանք, ունեմ բազմամյա ինժեներ-մեխանիկի աշխատանքային փորձ: Կաշխատեմ նաեւ վարորդ: Հեռ. 62 50 34:
- **Վարձով բնակարան** ԳՈՒՄ-ի շրջակայքում: Հեռ. 52 69 91:
- **Վաճառվում է** 2 սենյականոց բնակարան Պուշկինի 48 շենքի 29բ 4/4, գինը մատչելի:
- **Վաճառվում է** 2 սենյականոց բնակարան 1-ին հարկում: Հացեն 16 թաղամաս, 30 շենք, բն. 7: Հեռ. 346962, 655163:
- **Վաճառվում է** ջեռմամեկուսիչ շիտեր, չափը 3x1 երկկողմանի ցինկապատ: Հեռ. 286651, 482030:
- **Վաճառվում է** ԼԱԶ մակնիշի ավտոբուս ՄԱԶ-ի շարժիչով: Հեռ. 574378, Գագիկ:
- **Վաճառվում է** ԳԱԶ-3110 (1999 թ.), վազքը 20.000 կմ, գերազանց վիճակում: Հեռ. 03763270, Սեյրան:
- **Կվերանորոգեմ** եւ կլարեմ դաշնամուրներ եւ ռոյալներ: Հեռ. 282868:
- **Վաճառվում են** բարձր որակի դաշնամուրներ:
- **Կգնեմ** ամեն ինչ բժշկության թանգարանի վերաբերյալ: Հեռ. 275716, Սինանյան:
- **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան Կիեւյան 2, բն. 39: Գինը 22.000 դոլար: Հեռ. 273532, Լենա:
- **Վաճառվում է** «Орск 3» սառնարան: Հեռ. 246677:
- **Կգնեմ** 3 սենյականոց բնակարան Հարավ-արեւմտյան թաղամասում, վերանորոգված, կահույքով, մինչեւ 12.000 դոլար: Հեռ. 773319, Ռաիսա:
- **Վաճառվում է** գերմանական արտադրության գորգ 2.5x3.5 չափով: Գինը պայմանագրային: Զանգահարել 56 79 15:
- **Տրվում է վարձով** 1 սենյականոց բնակարան Սարյան 24 բ հասցեում, եվրոնորոգված, բոլոր հարմարություններով, կահավորված, մշտական տաք/սառը ջուր, ամսական վարձը 300 դոլար: Հեռ. 53-09-89:
- **Կգնեմ** տուֆ, բազալտ կտրող փոքր չափի էլեկտրական սղոց (դազգահ): Հեռ. 58-55-50, Աշոտ:
- **Վաճառվում է** «TAYPAC» սեւ-սպիտակ հեռուստացույց, դեցիմետրային, բարվոք վիճակում: Հեռ. 56-41-98 (11:00-16:00):
- **Կպարապեմ** հայերեն, ֆրանսերեն: Հեռ. 42-30-44:
- **Վաճառվում է** 84 քմ կիսանկուղային տարածք Հյուսիսային պողոտայի հարեւանությամբ: Գինը 20000 դոլար: Հեռ. (09)42-38-33:
- **Վաճառվում է** մանկական մահճակալ 120x65, արտասահմանյան, լավ վիճակում, գինը 60 դոլար: Հեռ. 53-36-74:
- **Վաճառվում է** բուրդ եւ բամբակ զզող սարք, ռուսական արտադրության, եռաֆազ, գինը 220 դոլար, հեռ. 53-36-74:
- **Վաճառվում է** օդապարիկի կտոր: Հեռ. 48-61-23, Սամսոն:
- **Տրվում է վարձով** 2 սենյականոց սեփական տուն բոլոր հարմարություններով Բուզանդի 35 հասցեում: Գինը 80 դոլար: Հեռ. 58-41-45, Կարմեն Դավթյան:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

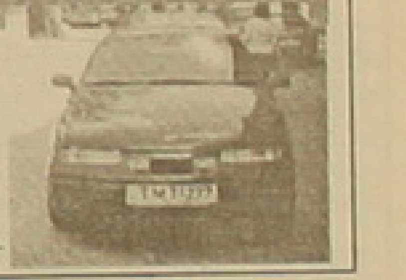

1991 թ. արտադրության սպորտ OPEL KALIBRA ավտոմեքենա, վազքը 180.000, գույնը կարմիր, SONY մագնիտոֆոն, էլեկտրական ապակիներ, անվտանգության համակարգ, ABC արգելակներ (բորտ կոմպյուտեր) եւ ավտոմատացված համակարգ: Գինը 6000 դոլար:

Հեռ. 09423833:

Государством лицензированный университет “Ереван”

Совместно с аккредитованными Московскими: Славянским деловым институтом и Международным гуманитарно-экологическим колледжем-институтом продолжают прием абитуриентов на 2002-2003 уч. год по следующим факультетам и специальностям:

1. Юриспруденция- государственное право, гражданское право, уголовное право, судебно-следственное право, международное право.

2. Экономический- управление в социальной сфере- здравоохранения, имущества, банков, финансов, собственности, ценных бумаг, культуры, науки, производства.

3. Иностранных языков- английский, французский, испанский, итальянский, немецкий.

Обучение ведется на армянском и русском языках по новой модели концепции интегрированного образования.

Продолжительность обучения:

со средним образованием	- 4-5 лет, 300-400 у. е.
в колледже после 8-10 классов	- 1-2 года, 200 у. е.
с высшим образованием	- вторая специальность, 400 у. е.
магистратура и аспирантура	- 2 года, 450 у. е.
для граждан НКР	- 175 у. е.
для жителей зоны землетрясения	- 250 у. е.

Прием по собеседованию.

Производственная практика может быть организована в Германии, США, Англии, Швейцарии, Бельгии, Чехии.

Окончившие учебу получают дипломы: Республики Армения, Российской Федерации государственного образца и сертификаты о владении компьютерной техникой и двух иностранных языков.

Ереванский университет "Ереван" является единственным полномочным представителем Московского Славянского делового института и Международного гуманитарно-экологического колледжа-института.

Имеются льготы и общежитие.

Прием документов ежедневно с 10.00 до 18.00.

Адрес: г. Ереван, пр. Маштоца 5/2 (школа N 42 им. Шевченко, 4-й этаж).

Телефоны: 53-08-44, 53-09-98

г. Степанакерт, ул. Тигран Мец 23Б. Тел. 4-39-94

CAUCASUS MEDIA INSTITUTE
www.caucasusmedia.org

Լրատվամիջոցների կովկասյան ինստիտուտ լրագրողների որակավորման բարձրացման դասընթացներ

Լրատվամիջոցների կովկասյան ինստիտուտը հայտարարում է լրագրողների որակավորման բարձրացման դասընթացներին մասնակցելու համար հայտերի ընդունելություն:

Դասընթացները նախատեսված են տպագիր լրատվամիջոցներում աշխատող լրագրողների համար: Դասընթացները սկսվելու են հոկտեմբերի 1-ից. տեւողությունը մեկ տարի: Հիմնական դասընթացը նվիրված է լինելու լրագրության հիմունքներին եւ ժանրերին. ծրագրում նախատեսված են նաեւ կովկասագիտության դասաժամեր: Բացի այդ, ստեղծագործական արվեստանոցի ֆորմատով անցկացվելու են լրագրության վարպետության եւ լեզուների (հայերեն՝ հայերեն գրողների եւ ռուսերեն՝ ռուսերեն գրողների համար) դասընթացներ:

Շրջանավարտները կստանան սերտիֆիկատ:

Ցանկացողները կարող են այցելել Լրատվամիջոցների կովկասյան ինստիտուտի գրասենյակ մինչեւ ս.թ. սեպտեմբերի 1-ը եւ վերցնել հայտի ձեւը:

Բացի լրացված հայտից, մինչեւ սեպտեմբերի 10-ը անհրաժեշտ է ներկայացնել.

1. Համառոտ ինքնակենսագրություն (resume)

2. Հայկական կամ օտարերկրյա մամուլում տպագրված երեք հոդված:

Ընտրություն կատարող հանձնաժողովում ընդգրկված են դասընթացներն անցկացնող դասախոսները:

Առաջին փուլն անցնողները կհրավիրվեն հարցազրույցի սեպտեմբերի 15-ից ոչ ուշ:

Ուսման հետ կապված բոլոր հարցերով կարող եք դիմել Լրատվամիջոցների կովկասյան ինստիտուտ Սեդա Մուրադյանին:

Հեռ. (3741) 54 - 06 - 31, 54 - 06 - 32

Ֆաքս (3741) 56 - 88 - 60

Հասցե. Երեւան, 375019, Դեմիրճյան փակուղի 23, Լրատվամիջոցների կովկասյան ինստիտուտ:

COMMERCIALBANK OF GREECE (ARMENIA) CJSC
ՀՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿ (ՀԱՅԱՍՏԱՆ) ՓԲԸ

Ձև թիվ 12

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Բանկի դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ

Բանկի անվանումը: Հունաստանի առևտրային բանկ (Հայաստան)
Սկսած: 1/1/02 թ. -ից
մինչև: 3/31/02 թ.

(հազ. դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախորդ ժամանակաշրջան 01.01.01-30.06.01	Հաշվետու ժամանակաշրջան 01.01.02-30.06.02
1. Դրամական զուտ հոսքեր գործառնական գործունեությունից	-375.335	658.505
Վարկերի դիմաց ստացված տոկոսներ	75.755	119.295
Ստացված զուտ կոմիսիոն գումարներ	5.235	9.868
Վաճառքի և վերավաճառքի համար նախատեսված արժեթղթերից ստացված եկամուտներ		9
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտներ	11.634	13.277
Ներգրավված ավանդների դիմաց վճարված տոկոսներ	-22.122	-32.401
Լիզինգային և ֆակտորինգային գործառնություններից ստացված եկամուտներ		
Ֆինանսական գործունեության դիմաց վճարված տոկոսներ	-11.955	-19.992
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	-65.701	-68.601
Վճարված հարկեր	-9.320	-8.575
Նախկինում դուրս գրված վարկերի վերադարձ		
Նախկինում դուրս գրված դեբիտորական պարտքերի վերադարձ		
Ներդրումային գործունեություններից ստացված եկամուտներ	56.635	37.470
Զուտ դրամական հոսքեր մինչև գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	40.161	50.350
Վարկային ներդրումների նվազում (ավելացում)	-739.165	502.374
Ներգրավված ավանդների ավելացում (նվազում)	498.230	-93.882
Հետգնման պայմանագրերով ձեռքբերված արժեթղթերի նվազում (ավելացում)	-144.300	251.000
Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		
Վաճառքի և վերավաճառքի համար նախատեսված արժեթղթերի նվազում (ավելացում)		
Ֆակտորինգային գործառնությունների նվազում (ավելացում)		
Լիզինգի ձևով տրամադրված ակտիվների նվազում (ավելացում)		
Զուտ դրամական հոսքեր այլ գործառնական գործունեությունից	-30.261	-51.337
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվներից և պարտավորություններից	-415.496	608.155
2. Դրամական զուտ հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	*-13.028*	*-149.719*
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթերի նվազում (ավելացում)		-151.692
Անվանական արժեթղթերում ներդրումների նվազում (ավելացում)		
Այլ բանկերում տեղաբաշխված ավանդների նվազում (ավելացում)		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում (ձեռքբերում)	-13.028	-3.789
Զուտ դրամական հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից		5.762
3. Դրամական զուտ հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	*1.108.220*	*17.133*
Վճարված շահաբաժիններ		
ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)	1.108.220	17.133
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		
Լիզինգից ստացված միջոցների ավելացում (նվազում)		
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		
Բաժնետերերի ներդրումը կանոնադրական հիմնադրամում		
Զուտ դրամական հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից		
Արտարժույթի փոխանակման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	5.146	4.940
Դրամական միջոցների հոսքերի զուտ աճ	725.003	520.979
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված զուտ միջոցներ ժամանակաշրջանի սկզբում	112.221	602.223
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված զուտ միջոցներ ժամանակաշրջանի վերջում	837.224	1.123.202

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ (հազ. դրամ)

1. Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում հետհաշվեկշռային դուրս գրված ակտիվներ
2. Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում հետհաշվեկշռային դուրս գրված ակտիվների մարում 3.022
3. Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում հետհաշվեկշռային դուրս գրված տոկոսներ
4. Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում հետհաշվեկշռային դուրս գրված տոկոսների մարում

*Սույն ձևն ուժի մեջ է 2002 թ. հունվարի 1-ից

ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ
30 հունիսի 2002թ

Ձև թիվ 25
հրապարակվող
(հազ. դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Հաշվետու ժամանակաշրջան 30/06/02	Նախորդ ժամանակաշրջան 31/12/01
1 Ակտիվներ	4.254.832	4.732.737
1.1. Կանխիկ դրամական միջոցներ	94.861	23.582
1.2. Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում, այդ թվում	229.625	249.751
1.2.1 թղթակցային հաշիվ	229.625	249.751
1.2.2 ավանդներ		
1.3. Ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորներ		
1.4. Թղթակցային հաշիվներ բանկերում	430.098	212.240
1.4.1 որից ռեզիդենտ բանկերում	1	737
1.5. Վերավաճառքի համար նախատեսված արժեթղթեր, այդ թվում		
1.5.1 ՀՀ պետական արժեթղթեր		
1.5.2 Այլ երկրների պետական արժեթղթեր		
1.5.3 Այլ արժեթղթեր		
1.6. Հետգնման պայմանագրերով ձեռքբերվող արժեթղթեր	300.000	551.000
1.7. Այլ պահանջներ բանկերի (բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի) նկատմամբ, այդ թվում	144.285	894.963
1.7.1 Ավանդներ բանկերում		
1.7.1.1 որից ռեզիդենտ բանկերում		
1.7.2 Բանկերին տրված վարկեր	144.285	894.963
1.7.2.1 որից ռեզիդենտ բանկերին	144.285	894.963
1.7.3 Այլ պահանջներ		
1.7.3.1 որից ռեզիդենտ բանկերի նկատմամբ		
1.8. Հաճախորդներին տրված վարկեր, այդ թվում	1.613.502	1.365.198
1.8.1 Վարկեր ֆիզիկական անձանց	4.162	33.709
1.8.1.1 որից ռեզիդենտներ	4.162	33.709
1.8.2 Վարկեր իրավաբանական անձանց	1.609.340	1.331.489
1.8.2.1 որից ռեզիդենտներ	1.609.340	1.331.489
1.8.3 Բանկի աշխատակիցներին և բանկի հետ կապված անձանց տրված վարկեր		
1.8.3.1 որից ռեզիդենտներ		
1.9. Վաճառքի համար նախատեսված արժեթղթեր, այդ թվում		
1.9.1 ՀՀ պետական արժեթղթեր		
1.9.2 Այլ երկրների պետական արժեթղթեր		
1.9.3 Այլ արժեթղթեր		
1.10. Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	522.041	234.283
1.10.1 ՀՀ պետական արժեթղթեր	522.041	234.283
1.10.2 Այլ երկրների պետական արժեթղթեր		
1.10.3 Այլ արժեթղթեր		
1.11. Հաշվարկներ բյուջեի հետ	32	48
1.12. Ոսկու ոչ ստանդարտացված ձուլակտորներ		
1.13. Առհաշիվ տրված գումարներ և կանխավճարներ (դեբիտորներ)		
1.14. Հաշվարկված (ստացվելիք) տոկոսներ	29.437	8.606
1.15. Այլ գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ, այդ թվում	20.262	34.778
1.15.1 Բանկային երաշխիքների և ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ		
1.15.2 Հավատարմագրային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ		
1.15.3 Ֆակտորինգային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ		
1.15.4 Ֆինանսական լիզինգի գծով ստացվելիք գումարներ		
1.16. Ստացվելիք այլ գումարներ		
1.17. Հիմնական միջոցներ	572.808	606.964
1.18. Ոչ նյութական ակտիվներ	19.676	19.861
1.19. Այլ ակտիվներ	300.410	556.318
1.20. Ակտիվների հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստներ այդ թվում	-22.205	-24.855
1.20.1 Վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի ընդհանուր պահուստ	-22.205	-24.855
1.20.2 Վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի հատուկ պահուստ	0	
1.20.3 Ներդրումային արժեթղթերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստ		
2 Պարտավորություններ	2.965.418	3.298.171
2.1. Պարտավորություններ ՀՀ կենտրոնական բանկի նկատմամբ		
2.2. Թղթակցային հաշիվներ	1.731	
2.2.1 որից ռեզիդենտ բանկերի	1.731	
2.3. Ցպահանջ ավանդներ	510.421	339.875
2.3.1 Ավանդներ ֆիզիկական անձանցից	162.781	90.053
2.3.1.1 որից ռեզիդենտներ	129.626	77.475
2.3.2 Ավանդներ իրավաբանական անձանցից	322.582	235.590
2.3.2.1 որից ռեզիդենտներ	321.627	235.589
2.3.3 Բանկի աշխատակիցներից և բանկի հետ կապված անձանցից ներգրավված ավանդներ	25.058	14.232
2.3.3.1 որից ռեզիդենտներ	23.932	14.064
2.4. Այլ պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ	1.702.563	1.685.430
2.4.1 Ավանդներ այլ բանկերից		
2.4.1.1 որից ռեզիդենտ բանկերից		
2.4.2 Այլ բանկերից ստացված վարկեր	1.702.563	1.685.430
2.4.2.1 որից ռեզիդենտ բանկերից		
2.4.3 Այլ պարտավորություններ		
2.4.3.1 որից ռեզիդենտ բանկերի նկատմամբ		
2.5. Ժամկետային ավանդներ	434.435	646.841
2.5.1 Ավանդներ ֆիզիկական անձանցից	392.068	579.645
2.5.1.1 որից ռեզիդենտներ	147.974	337.734
2.5.2 Ավանդներ իրավաբանական անձանցից	9.596	7.139
2.5.2.1 որից ռեզիդենտներ	9.596	7.139
2.5.3 Բանկի աշխատակիցներից և բանկի հետ կապված անձանցից ներգրավված ավանդներ	32.771	60.057
2.5.3.1 որից ռեզիդենտներ	32.771	60.057
2.6. Հետգնման պայմանագրի գծով պարտավորություններ		
2.7. Լիզինգի գծով պարտավորություններ		
2.8. Հաշվարկված (վճարվելիք) տոկոսներ	5.668	12.835
2.9. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր		
2.10. Այլ պարտավորություններ	310.600	613.190
3 Կապիտալ	1.289.414	1.434.566
3.1. Կանոնադրական հիմնադրամ	2.153.770	2.153.770
3.2. Պահուստներ		
3.2.1 Գլխավոր պահուստ		
3.2.2 Այլ պահուստներ		
3.3. Շահույթ/վնաս	-864.356	-719.204
3.3.1 Ընթացիկ ժամանակաշրջանի շահույթ/վնաս	-23.374	-45.318
3.3.2 Նախորդ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթ/վնաս	-840.982	-673.886
3.4. Բանկի կողմից հետ գնված սեփական բաժնետոմսեր		

* Սույն հաշվետվությունն ուժի մեջ է 2002 թ. հունվարի 1-ից և ներկայացվում է «Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ» ՀՀՀՀՍ 34-ով սահմանված ժամանակաշրջաններին համապատասխան

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական արդյունքների մասին

Ձև թիվ 26

(հազ. դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	01.04.02 30.06.02	01.04.01 30.06.01	01.01.02 30.06.02	01.01.01 30.06.01
1. ՏՈԿՈՍԱՅԻՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ				
1.1 Թղթակցային հաշիվներից	679	4.721	2.022	7.694
1.1.1 Ռեզիդենտ բանկերից		4.167		6.607
1.1.2 Ոչ ռեզիդենտ բանկերից	679	554	2.022	1.087
1.2 ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված միջոցներից	1.623	820	9.862	1.243
1.3 Առևտրային բանկերում և այլ ֆին. կազմակերպություններում տեղաբաշխված միջոցներից ստացվելիք տոկոսներ	52.041	48.046	103.264	82.499
1.3.1 Ռեզիդենտ բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	52.041	48.046	103.037	82.499
1.3.2 Ոչ ռեզիդենտ բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	0	0	227	0
1.4 Տնտեսությանը տրված վարկերից	2.144	782	4.016	972
1.4.1 Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանցից	925	0	1.388	0
1.4.2 Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանցից	1.219	782	2.628	972
1.4.3 Ոչ ռեզիդենտ անձանցից				
1.5 Պետական գանձապետական արժեթղթերից ստացվելիք տոկոսներ	14.560	3.046	20.621	5.569
1.6 Հետգնման պայմանագրերից ստացվելիք տոկոսներ	12.834	23.385	22.313	48.659
1.7 Բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերից ստացվելիք տոկոսներ				
1.8 Ձեռնարկությունների կողմից թողարկված արժեթղթերից ստացված տոկոսներ				
1.9 Լիզինգից (ֆինանսական վարձակալությունից) ստացվելիք տոկոսներ				
1.10 Այլ տոկոսային եկամուտներ				
Ընդամենը տոկոսային եկամուտներ	83.881	80.800	162.098	146.636
2. Տոկոսային ծախսեր				
2.1 Թղթակցային հաշիվների դիմաց վճարվելիք տոկոսներ				
2.2 Ցպահանջ ավանդների դիմաց վճարվելիք տոկոսներ	2.062	2.110	6.371	2.672
2.2.2 Ռեզիդենտ անձանցից	1.898	1.892	6.082	2.337
2.2.4 Ոչ ռեզիդենտ անձանցից	164	218	289	335
2.3 ՀՀ ԿԲ-ից ներգրավված միջոցների դիմաց վճարվելիք տոկոսներ, այդ թվում հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք տոկոսներ				
2.4 Հետգնման պայմանագրերի գծով պարտավորությունների դիմաց վճարվելիք տոկոսներ				
2.5 Առևտրային բանկերից և այլ ֆին. կազմակերպություններից ներգրաված միջոցների դիմաց վճարվելիք տոկոսներ	9.644	9.295	19.178	12.764
2.5.1 Ռեզիդենտ բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից				
2.5.2 Ոչ ռեզիդենտ բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	9.644	9.295	19.178	12.764
2.6 Ժամկետային ավանդների դիմաց վճարվելիք տոկոսներ	7.121	10.499	19.677	20.387
2.6.1 Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց ավանդների	271	2.722	283	8.896
2.6.2 Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց ավանդների	3.728	5.285	11.476	7.611
2.6.3 Ոչ ռեզիդենտ անձանց ավանդների դիմաց	3.122	2.492	7.918	3.880
2.7 Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված միջոցների դիմաց վճարվելիք տոկոսներ				
2.8 Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով				
2.9 Լիզինգի (ֆինանսական վարձակալության) դիմաց վճարվելիք տոկոսներ				
2.10 Ստորադաս փոխառությունների դիմաց վճարվելիք տոկոսներ				
2.11 Հաշվեգրված, բայց չհավաքագրված չաշխատող ակտիվների տոկոսների գծով	0	0	2.215	0
2.12 Այլ տոկոսային ծախսեր	31		31	
Ընդամենը տոկոսային ծախսեր	18.858	21.904	47.472	35.823
Զուտ տոկոսային եկամուտներ	65.023	58.896	114.626	110.813
3. Ոչ տոկոսային եկամուտներ				
3.1 Ստացվելիք կոմիսիոն գումարներ	5.352	5.970	12.727	6.656
3.2 Երաշխիքներից, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, լիզինգային գործառնություններից ստացվելիք եկամուտներ	0	419	283	419
3.3 Գանձապետարանի սպասարկումից և մատուցված այլ ծառայություններից ստացվելիք եկամուտներ				
3.4 Տրաստային, ֆյուչերսային, օպցիոն պայմանագրերից ստացված զուտ եկամուտներ				
3.5 Ֆակտորինգից ստացված զուտ եկամուտներ				
3.6 Ներդրումներից ստացվելիք շահաբաժիններ				
3.7 Արժեթղթերի վաճառքից ստացված զուտ եկամուտներ	9		9	
3.8 Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտներ	7.673	10.533	13.277	11.634
3.9 Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված դրական (բացասական) փոխարժեքային տարբերություն	3.845	9.363	4.940	5.146
3.10 Հիմնական միջոցների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ				
3.11 Ստացվելիք տույժեր, տուգանքներ	218	0	563	0
3.12 Այլ ոչ տոկոսային եկամուտներ	566	43	669	57
Ընդամենը ոչ տոկոսային եկամուտներ	17.663	26.328	22.588	23.912
4. Ոչ տոկոսային ծախսեր				
4.1 Հաշվարկված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	29.743	27.715	60.623	53.447
4.2 Աշխատավարձից բացի աշխատողներին տրված այլ փոխհատուցումներ և սոցիալական պահանջների ֆինանսավորում	1.461	7.173	3.575	7.424
4.3 Հատկացումներ կենսաթոշակային, զբաղվածության և սոցիալական ապահովագրության համար	2.710	2.551	5.379	4.912
4.4 Հարկեր, տուրքեր և այլ պարտադիր վճարներ	4.609	5.584	8.547	9.306
4.5 Ամորտիզացիոն մասհանումներ	19.054	20.876	38.130	40.939
4.6 Բանկի շենքի և այլ հիմնական միջոցների վարձակալության վճար				
4.7 Գովազդային, ներկայացուցչական ծախսեր	1.487	2.359	2.337	2.808
4.8 Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	1.545	1.511	3.138	2.928
4.9 Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	5.095	6.258	8.614	12.441
4.10 Վճարվելիք տույժեր, տուգանքներ	1	50	247	415
4.11 Վերապատրաստման և ուսուցման ծախսեր	287	19	336	19
4.12 Վճարվելիք կոմիսիոն գումարներ	1.659	937	3.134	1.510
4.13 Այլ ոչ տոկոսային ծախսեր	17.667	8.658	29.135	17.709
Ընդամենը ոչ տոկոսային ծախսեր	85.318	83.691	163.195	153.858
Զուտ ոչ տոկոսային եկամուտներ	-67.655	-57.363	-140.607	-129.946
5. Հատկացումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին				
5.1 Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների ընդհանուր պահուստին	19.739	19.799	44.237	26.508
5.2 Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների հատուկ պահուստին	16.967	-34.898	22.500	0
5.3 Արժեթղթերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստին				
Ընդամենը հատկացումներ	36.706	-15.099	66.737	26.508
6 Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին կատարված մասհանումների վերադարձ				
6.1 Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների ծածկման ընդհանուր պահուստից	17.371	8.425	46.507	15.811
6.2 Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների ծածկման հատուկ պահուստից	20.785	0	22.837	0
6.3 Արժեթղթերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստից				
Ընդամենը վերադարձ	38.156	8.425	69.344	15.811
Զուտ մասհանումներ	1.450	-23.524	2.607	10.697
Շահույթ մինչև հարկումը	-1.182	25.057	-23.374	-29.830
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)				
Զուտ շահույթ	-1.182	25.057	-23.374	-29.830
Հայտարարված շահաբաժիններ, այդ թվում				
արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով				
սովորական բաժնետոմսերի գծով				
Մեկ բաժնետոմսին ընկնող բազային շահույթ**				
Մեկ բաժնետոմսին ընկնող նոսրացված շահույթ**				
Չբաշխված շահույթ	-1.182	25.057	-23.374	-29.830

Բանկի աշխատակիցների քանակը 36
այդ թվում ստաասարկող անձնակազմի 8

* Սույն հաշվետվությունն ուժի մեջ է 2002 թ. հունվարի 1-ից և ներկայացվում է «Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ» ՀՀՀՀՍ 34-ով սահմանված ժամանակաշրջաններին համապատասխան:

**Այս հոդվածը ներկայացվում է «Մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթ» ՀՀՀՀՍ 33-ին համապատասխան:

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Կապիտալում փոփոխությունների մասին

Ձև թիվ 27

(հազ. դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախորդ ժամանակաշրջան 01.01.01-30.06.01	Հաշվետու ժամանակաշրջան 01.01.02-30.06.02
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբում	x	x
Ընդհանուր կապիտալ, այդ թվում	1.512.705	1.434.566
Կանոնադրական հիմնադրամ	2.153.770	2.153.770
Ծանուցում. Իրացված բաժնետոմսերի քանակ (հատ)	4.000	4.000
Գլխավոր պահուստ		
Շահույթ/Վնաս	-641.065	-719.204
Այլ պահուստներ		
Բանկի կողմից հետ գնված սեփական բաժնետոմսեր		
Փոփոխություն ժամանակաշրջանի ընթացքում	x	x
Ընդհանուր կապիտալ, այդ թվում	-62.651	-145.152
Կանոնադրական հիմնադրամ		
Ծանուցում. Իրացված բաժնետոմսերի քանակ (հատ)		
Գլխավոր պահուստ		
Շահույթ/Վնաս մինչև շահաբաժինների վճարումը	-62.651	-145.152
Վճարված շահաբաժիններ		
Ծանուցում. 1 բաժնետոմսի դիմաց վճարված շահաբաժիններ		
Այլ պահուստներ		
Բանկի կողմից հետ գնված սեփական բաժնետոմսեր		
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	x	x
Ընդհանուր կապիտալ, այդ թվում	1.450.054	1.289.414
Կանոնադրական հիմնադրամ	2.153.770	2.153.770
Ծանուցում. Իրացված բաժնետոմսերի քանակ (հատ)	4.000	4.000
Գլխավոր պահուստ		
Շահույթ/Վնաս	-703.716	-864.356
Այլ պահուստներ		
Բանկի կողմից հետ գնված սեփական բաժնետոմսեր		

* Սույն հաշվետվությունն ուժի մեջ է 2002 թ. հունվարի 1-ից և ներկայացվում է «Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ» ՀՀՀՀՍ 34-ով սահմանված ժամանակաշրջաններին համապատասխան:

Նորմատիվներ	Փաստացի	Սահմանված չափը
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի չափը (հազար դրամ)	2.153.770	min 50.000
Բանկի ընդհանուր հիմնադրամի չափը (հազար դրամ)	1.289.321	min 730.353 (1.300.000 USD)
Բանկի ընդհանուր կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն11	173.21%	min 12%
Բանկի հիմնական կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն12	173.21%	min 8%
Բանկի ընդհանուր իրացվելիության նորմատիվ Ն21	71.65%	min 25%
Բանկի ընթացիկ իրացվելիության նորմատիվ Ն22	264.43%	min 80%
Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը Ն3	7.88%	max 20%
Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը Ն41		max 5%
Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը Ն42		max 60%
ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխվող պարտադիր պահուստների չափը (հազար դրամ)	261.072	min 229.358
Արտարժութային համախառն դիրք	21.40%	max 25%
այդ թվում Ⅱ խմբի արտարժույթով	0.40%	max 5%

ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«Հունաստանի Առևտրային Բանկ (Հայաստան)» ՓԲԸ-ի բաժնետերերն են Հունաստանի Առևտրային Բանկը 75% բաժնեմասով և Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկը 25% բաժնեմասով:

«Հունաստանի Առևտրային Բանկ (Հայաստան)» ՓԲԸ-ում հաշվապահական հաշվառումը վարվում է ՀՀ օրենսդրության, ՀՀ «Հաշվապահական հաշվառման մասին» օրենքի, ՀՀ Հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների, Բանկի կանոնադրությանը և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական այլ ակտերի համաձայն:

Սակագներ և դրույքաչափեր

Փոխանցումներ ՀՀ դրամով Բանկի հաճախորդների համար - անվճար
Փոխանցումներ արտարժույթով - 0.2% (min 20 USD, max 300 USD)
Ցպահանջ ավանդների դիմաց վճարվող տոկոսներ (տարեկան) AMD 3%, USD 1%
Ժամկետային ավանդների դիմաց վճարվող տոկոսներ (տարեկան)

Ժամկետներ	31-60 օր	61-90 օր	91-210 օր	211-270 օր	271-365 օր
AMD	5.0%	6.0%	7.0%	7.0%	7.0%
USD	3.0%	4.0%	5.0%	5.5%	5.0%
EUR	1.0%	1.0%	2.0%	2.0%	1.0%

Տոկոսների վճարումը կատարվում է հաճախորդի ցանկությամբ յուրաքանչյուր ամիս կամ ժամկետի վերջում: Ժամկետային ավանդի նվազագույն գումարը 1000 ԱՄՆ դոլար կամ համարժեք այլ արժույթ:

Մանրամասն տեղեկությունների համար կարող եք դիմել

ՀՀ, Երևան 375010, Դեղատան փ. 6
Հեռ. (3741) 562653, 583086 Ֆաքս. (3741) 542594
էլ-փոստ. cbgam@arminco.com

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)
Գլխավոր հաշվապահ

«Գինդ» տպագրատուն. Երևան, Բաղրամյան 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 19. 08. 2002 Գինը՝ 100 դրամ